

VRAGEN EN ANTWOORDEN				
Nota van Inlichtingen 1 Behorende bij de Europese openbare aanbestedingsprocedure pentesten ten behoeve van Rijksdienst Caribisch Nederland met referentienummer PR15904				
Volg. nr.	Categorie	Betreft	Vraag	Antwoord
1	Beschrijvend document pag 6	2.1	In de huidige opzet worden 5 partijen geselecteerd waarmee vervolgens minicompenties worden gevoerd. Echter, de kwaliteit van deze partijen wordt reeds aangetoond en beoordeeld tijdens de huidige selectiefase. Daarnaast is het nadeling voor de partij die is geselecteerd met de hoogste prijs (dieze moet altijd wel op kwaliteit goed maken). Vraag: Zou u kunnen overwegen om, in plaats van telkens minicompenties te organiseren, de opdrachten roulerend (om en om) te gunnen aan de 5 geselecteerde raamcontractanten? Deze methodiek wordt bijvoorbeeld ook door de Belastingdienst gehanteerd en leidt tot aanzienlijke efficiëntiewinst voor zowel opdrachtgever als opdrachtnemers. Derhalve zullen alle deelnemers hier positief instaan. Vraag 2: Indien u nu nog geen besluit kunt nemen over deze alternatieve gunningsmethodiek, bent u dan bereid om na gunning in overleg te treden met de 5 geselecteerde raamcontractanten om de mogelijkheden voor een roulerend gunningsmodel gezamenlijk te verkennen?	1. Niet akkoord. 2. Nee, daar zijn we niet toe bereid. Waar mogelijk willen we de aanvragen per kwartaal wel bundelen.
2	Beschrijvend document	Doel overeenkomst	In de aanbestedingsdocumenten wordt functioneel wel verwezen naar het uitvoeren van pentesten, maar een inhoudelijke duiding van de te testen objecten (zoals programmaten/frameworks, OT-omgevingen, cloudcomponenten, web- of mobiele applicaties, identity platforms etc.) ontbreekt voor zover zichtbaar. Kan Opdrachtgever aangeven of er een nadere specificatie beschikbaar komt van de type systemen en omgevingen waarop pentesten zullen worden uitgevoerd, zodat inschrijvers de gevraagde meet- en expertise beter kunnen inschatten?	De nadere specificatie van de type systemen en omgevingen waarop pentesten zullen worden uitgevoerd worden middels de Nadere Offerteaanvraag/Offerteaanvragen met de raamcontractanten gedeeld. In het kader van vertrouwelijkheid kan er geen specificatie van de mogelijke systemen en omgevingen gedeeld worden. Wat wel gedeeld kan worden is dat de hardware, waar pentesten op uitgevoerd worden, ISO gecertificeerd zijn.
3	Beschrijvend document	2.1	Typisch gezien is het met een raamovereenkomst met meerdere partijen gebruikelijk om de deelnemers volgens een gelijke verdeling van uitvragen te voorzien in plaats van een minicompentie. Voor beide partijen (SSO-CH, deelnemers) staat de omvang van de inspanning voor het doorlopen van een minicompentie per pentest niet in verhouding tot de omvang van zo'n test en zijn de partijen al een keer door een prijs/kwaliteit selectie gegaan. Bent u akkoord om in plaats van een minicompentie een gelijke verdeling te gebruiken om te bepalen welke pentest door welke partij wordt uitgevoerd?	Niet akkoord. Zie voor verdere toelichting het antwoord op vraag 1.
4	Beschrijvend document	2.1	Er wordt een overeenkomst afgesloten met een aantal partijen (maximaal 5), waarbij op basis van mini-compentie opdrachten zullen worden toegekend. Bent u voornemens om een gelijke verdeling of anderszins voor het aantal te gunnen opdrachten toe te passen? Zo ja, welke verdeling of ondergrens?	Nee, we zijn niet voornemens om dat te doen. Zie voor verdere toelichting het antwoord op vraag 1.
5	Beschrijvend document	2.1	De contractwaarde is weergegeven in Dollars. Kan aanbestedende dienst aangeven of ook dit ook de munteenheid is waarin gefactureerd moet gaan worden of is dit ook mogelijk in Euro's? Daarnaast heeft inschrijver de voorkeur om de aanbidding te doen in Euro's i.v.m. de instabiele markt op dit moment, kan aanbestedende dienst hiermee akkoord gaan?	Zie het antwoord op vraag 91.
6	Beschrijvend document	2.1	Aanbestedende dienst heeft een aantal methodieken omschreven, white box, grey box en black box. Neemt u in overweging om nog andere methodieken toe te passen wanneer dat geschiedt? Zoals Red Teaming, Thread led pentesting (TLPT) of Targeted Testing?	Zie eis 12 van 'bijlage 2 - Conformiteitslijst Eisen v2'.
7	Beschrijvend document	2.1 - pg 6	In deze paragraaf is een schatting aangegeven van het aantal pentesten. Bij de deelnemer BCN staat vermeld: "circa 10 (8) pentesten per jaar. Kunt u aangeven of het aantal tien (10) of acht (8) moet zijn?"	Het juiste aantal dient tien (10) te zijn.
8	Beschrijvend document	2.1	Aanbestedende dienst omschrijft voor BCN 10 pentesten per jaar, maar er staat als cijfer 8 tussen haakjes. Kunt u het exacte aantal bevestigen?	Zie het antwoord op vraag 9.
9	Beschrijvend document	2.1	Kunt u toelichten wat er wordt bedoeld in het doel van de overeenkomst met 'op afroep'. Dit lijkt geen logische tegenhanger van 'op locatie'.	Deze tekst betreft een fout: De oude tekst is: <i>Het doel van de overeenkomst is zowel het op afroep als op locatie laten realiseren van pentesten voor onder andere verschillende applicaties en platforms.</i> De nieuwe tekst is: <i>Het doel van de overeenkomst is zowel het op afstand als op locatie laten realiseren van pentesten voor onder andere verschillende applicaties en platforms.</i>
10	Beschrijvend document	2.1	Bij een test op locatie hebben wij, naast reis en verblijf kosten, te maken met hogere loonkosten en vergoedingen voor bijvoorbeeld lunch en diner. Is er een schatting te geven van het aantal testen wat op locatie moet worden uitgevoerd?	De schatting is dat 1 à 2 pentesten per jaar op Bonaire uitgevoerd dient te worden, in het geval dat hardware gepentest wordt.

11	Beschrijvend document	2.1	In de omschrijving/omvang van de opdracht geeft u een schatting voor het aantal testen dat voor de verschillende deelnemers moet worden uitgevoerd. Kunt u deze schatting aanvullen met een indicatie van het aantal testen dat op afstand en het aantal testen dat op locatie kan of dient te worden uitgevoerd, alsook welke locatie dit betreft?	Zie het antwoord op vraag 10.
12	Beschrijvend document	2.1	In uw doelomschrijving leidt de zinsopbouw tot enige onduidelijkheid. Er staat: Het doel van de overeenkomst is zowel het op afroep als op locatie laten realiseren van pentesten voor onder andere verschillende applicaties en platforms. Is er sprake van zowel regulier geplande en op afroep uit te voeren PIRN-testen? Is er sprake van een keuze in het uitvoeren van PIRN-testen vanuit Nederland of op locatie? Graag uw verduidelijking.	Sommige pentesten kunnen vanuit Nederland uitgevoerd worden. Voor andere pentesten is het gewenst dat de pentest op Bonaire uitgevoerd wordt.
13	Beschrijvend document	2.1	Aanbestedende dienst vraagt pentesten zowel op afroep als op locatie, kan Inschrijver ervanuit gaan dat bedoeld wordt "op afstand" en "op afroep beschikbaarheid op locatie"?	Zie het antwoord op vraag 9.
14	Beschrijvend document	Hoofdstuk 2.1, pagina 6 - Omschrijving van de Opdracht	Wordt verwacht dat de pentesten worden uitgevoerd op alle OTAP-omgevingen (Ontwikkel, Test, Acceptatie, Productie), of slechts op een selectie daarvan? Graag verduidelijking welke OTAP-fasen getest mogen/moeten worden.	Dit zal per opdracht verschillen.
15	Beschrijvend document	Hoofdstuk 2.1, pagina 6 - Omschrijving van de Opdracht	In de opdrachtomschrijving wordt een indicatie gegeven van het geschatte aantal pentesten per jaar. De vraag is op welk moment en op welke wijze de scope van deze pentesten wordt vastgesteld. Wordt de scope bepaald aan de hand van een combinatie van netwerk, platformen en applicaties, of wordt elke pentest als een afzonderlijke opdracht beschouwd?	1. Aan het begin van het jaar wordt intern een planning opgesteld. Deze ligt echter niet vast. Als de behoefte ontstaat om te pentesten concreet wordt, dan worden de raamcontractanten daarvan op de hoogte gebracht middels een Nadere Offerteaanvraag. 2. Over het algemeen wordt elke pentest als een afzonderlijke opdracht beschouwd. Het kan echter ook voorkomen dat er sprake is van een combinatie in één opdracht.
16	Beschrijvend document	Hoofdstuk 2.1, pagina 6 - Omschrijving van de Opdracht	"Doel van de Overeenkomst - Omvang van de Opdracht: Wat is binnen deze afspraak precies afgebakend? Daarnaast horen we graag hoe ver van tevoren wij worden geïnformeerd met het oog op de planning."	1. Het is ons niet helder wat u met uw vraag bedoelt. Graag verzoeken wij u dit te verduidelijken. 2. Raamcontractanten worden gemiddeld 3 maanden van te voren middels een Nadere Offerteaanvraag op de hoogte gebracht van de opdracht voor een pentest.
17	Beschrijvend document	Hoofdstuk 2.1, pagina 6 - Omschrijving van de Opdracht	"Doel van de Overeenkomst - Eisen aan de Gastlessen: Welke inhoudelijke en organisatorische eisen worden gesteld aan de gastlessen, zodat wij deze goed kunnen voorbereiden?"	Er zijn geen andere inhoudelijke en organisatorische eisen dan nu beschreven staat in de achtergrond van subgunningscriterium kwaliteit 3. De Opdrachtnemer die een gastcollege komt geven op Bonaire, dient bij de voortberending van het gastcollege afstemming te zoeken met de betrokken docent van het MBO Bonaire voor aansluiting bij de criteria van de opleiding.
18	Beschrijvend document	Hoofdstuk 2.1, pagina 6 - Omschrijving van de Opdracht	"Omvang van de Opdracht - Wijzigingen: Wij stellen voor dat de omvang van de opdracht uiterlijk twee weken na de technische intake wordt vastgesteld en vanaf dat moment niet meer gewijzigd kan worden."	Niet akkoord. Wij verwachten enige mate van flexibiliteit van de Opdrachtnemer, omdat het altijd kan gebeuren dat er kleine zaken binnen de pentest aangepast worden. De basis zoals deze beschreven staat zal echter niet zomaar veranderen.
19	Beschrijvend document	Hoofdstuk 2.1, pagina 6 - Omschrijving van de Opdracht	"Er wordt een raamovereenkomst afgesloten met maximaal vijf partijen. In de overeenkomst staat dat nadere afspraken later worden gemaakt. Onze vraag is: op welk moment vinden deze nadere overeenkomsten plaats?"	Op het moment dat er vanuit SSO CN, SZW, BCN of KPCN behoefte is aan een pentest, dan zal daar een Nadere Offerteaanvraag voor uitgezet worden. Het de winnaar van deze Nadere Offerteaanvraag wordt een Nadere Overeenkomst afgesloten voor het uitvoeren van de pentest.
20	Beschrijvend document	Hoofdstuk 2.1, pagina 6 - Omschrijving van de Opdracht	Wordt de omvang van de opdracht bepaald op basis van alle applicaties, netwerken en platformen die de werkgever in gebruik heeft, of kan dit ook een beperkter onderdeel betreffen, waarbij de opdrachtgever een specifiek onderdeel laat testen?	In de meeste gevallen is dit een specifiek onderdeel.
21	Beschrijvend document	Hoofdstuk 3.3, pagina 9 - Kerncompetenties	Punt 3 - Eis van Twee Pentesten: Wordt de vereiste ervaring met twee pentesten beoordeeld op individueel niveau, of mag dit ook in teamverband zijn opgedaan? Wij je dat ik dit aanpas voor gebruik in een formeel vragenregister of toelichting?	1. Dit mag ook in teamverband zijn gedaan. 2. Het is voor ons niet duidelijk wat u met uw tweede vraag bedoelt. Wij willen u vragen om dit te verduidelijken.
22	Beschrijvend document	Hoofdstuk 3.3, pagina 9 - Kerncompetenties	Punt 4 - Toelichting op de Situatie: Kunt u specificeren welke situatie hier precies bedoeld wordt? Gaat het bijvoorbeeld om een webapplicatie met een onderliggende koppeling naar andere applicaties of databases?	Uw aanname is correct.

23	Beschrijvend document	3.3	Er wordt aangegeven dat wij moeten beschikken over alle benodigde licenties om de pentesten uit te voeren. Welke licenties worden hiermee bedoeld en hoe moet worden aangegeven dat deze er zijn?	1. Hiermee worden licenties bedoeld voor de tools die Odrachtnemer nodig heeft om de Odracht uit te voeren. 2. Dit hoeft niet aangegeven te worden. Wij verwachten dat dit in orde is.
24	Beschrijvend document	4.1	In subgunningscriterium 3 vraagt u om Social Return door het bijdragen aan de ontwikkeling van de studenten ICT op het MBO Bonaire, door het geven van een gastcollege bij het uitvoeren van een pentest op locatie. Indien er voor Inschrijver geen pentesten op locatie, maar op afstand worden gevraagd, behoren gastcolleges op afstand ook tot de mogelijkheden?	Nee, gastcolleges vinden alleen plaats op Bonaire.
25	Beschrijvend document	4.1	Kunt u bevestigen dat eventuele re- en verblijfskosten niet zijn opgenomen in de (maximum) tarieven die worden gevraagd bij Inschrijving?	Uw aanname is correct.
26	Beschrijvend document	4.1	Kunnen bij een test op locatie ook de kosten voor ontbijt, lunch en diner gedeclareerd worden?	Nee, dat is niet toegestaan.
27	Beschrijvend document	4.1	Mogen infographics, visuele schema's of tabellen worden gebruikt binnen de 7 pagina's zolang de overige vormsets worden nageleefd?	Uw aanname is correct.
28	Beschrijvend document	4. Gunningscriterium	In onze visie is de persoonlijke aanpak kenmerkend voor onze dienstverlening en kwaliteit. Kunt u daarom instemmen om als bijlage bij de inschrijving van belangrijke teamleden een CV (één pagina per CV) toe te staan die onderdeel is van de te beoordelen stukken, maar niet meetellen voor het maximaal aantal pagina's?	Wij begrijpen uw vraag, maar gaan niet akkoord met uw voorstel.
29	Beschrijvend document	4. Gunningscriterium	Is er een mogelijkheid om een voorbeeld en inhoudsopgave opgenomen in het uitwerken van de gunningscriteria per onderwerp om deze duidelijk leesbaar te maken?	Die keuze is aan Inschrijver, aangezien alle pagina's, inclusief voorbeeld en inhoudsopgave, onderdeel uitmaken van het totaal aantal te gebruiken A4 pagina's.
30	Beschrijvend document	4. Gunningscriterium	Nag een aanbestedingsbrief worden ingediend als oplegger voor onze inschrijving, en wat zijn de richtlijnen en vereisten hiervoor binnen onze organisatie?	1. Zie het antwoord op vraag 29. 2. Voor de formele eisen aan de Inschrijving verwijzen wij u naar paragraaf 7.2 van het Beschrijvend document.
31	Beschrijvend document	4. Gunningscriterium	Is het mogelijk om grote afbeeldingen verkleind op te nemen in de gunningscriteria en als origineel document bij te voegen als bijlage?	Niet akkoord.
32	Beschrijvend document	pg 12	Is het mogelijk dat op pg 12 van de aanbestedingsleidraad onder vraagstelling van het subgunningscriterium 2: Personeel de verwijzing naar de doelstelling kwaliteitscriterium 3, kwaliteitscriterium 2 moet zijn?	Uw aanname is correct.
33	Beschrijvend document	Hoofdstuk 4.1, Doelstelling pagina 11	Er wordt gesproken over "voorkomen". Gaat dit om nieuwe applicaties die nog niet in productie zijn genomen?	Bij applicaties die nog niet in productie zijn genomen, gaat het inderdaad om het voorkomen van mogelijke kwetsbaarheden. We laten echter ook onderdelen pentesten die al wel in productie zijn en daarbij willen we leren waar onze omgeving mogelijk kwetsbaar is en hoe we deze optimaler kunnen inrichten.
34	Beschrijvend document	Hoofdstuk 4.1, Doelstelling pagina 11	Wat wordt verstaan onder de verwachte flexibiliteit. Wij stellen voor dat dit in goede samspraak afgesproken zal worden tussen klant en leverancier.	1. Met flexibiliteit bedoelen wij het vermogen om je gemakkelijk aan te passen aan veranderende omstandigheden, situaties of eisen. 2. De mate waarin u/inschrijver flexibel is in zijn aanpak wordt beoordeeld bij dit subgunningscriterium. De aanpak die inschrijver beschrijft dient ook de aanpak tijdens de looptijd van de raamovereenkomst te zijn. Om die reden hoeven er niet in samspraak afspraken gemaakt te worden.
35	Beschrijvend document	Hoofdstuk 4.1, vraagstelling, pagina 12	Hier wordt gesproken over "onverwachte omstandigheden" - wat precies verstaan met onverwachte omstandigheden bv. Nieuwe covid pandemic, vertraging op schiphol, etc.	Een onverwachte omstandigheid betekent voor ons een situatie of gebeurtenis die niet voorzien of voorspeld kon worden en die invloed heeft op een bepaalde afspraak, handeling of gebeurtenis. Voorbeelden van onverwachte omstandigheden kunnen zijn, maar zijn niet beperkt tot, stroomuitval, defecte apparatuur, ziekte etc.
36	Beschrijvend document	Hoofdstuk 4.1, p.12, p.13	Toelichting op Verwijzingen in Artikelen 'Personeel' en 'Social Return': In artikel 'Personeel' wordt verwezen naar Kwaliteitscriterium 3, terwijl dit criterium betrekking lijkt te hebben op 'Social Return'. Klopt het dat hier eigenlijk Kwaliteitscriterium 2, met betrekking tot 'Personeel', bedoeld wordt? Een vergelijkbare onduidelijkheid geldt voor artikel 'Social Return', waarin verwezen wordt naar Kwaliteitscriterium 4. Deze is echter niet terug te vinden. Bedoelt u hier mogelijk Kwaliteitscriterium 3?	Uw aanname is correct.
37	Beschrijvend document	Hoofdstuk 4.1, p.12 subgunningscriterium	Waarborgen van Ontwikkeling en Technieken: Hoe wordt het waarborgen van ontwikkeling en technieken concreet gemaakt? Wat zijn de specifieke eisen op dit gebied (bijvoorbeeld SMART-doelen)?	Dat is aan Inschrijver om te beschrijven. Deze beschrijving, en de beschrijving op de andere punten in het subgunningscriterium, worden beoordeeld conform de beschreven de beoordelingsmethode.
38	Beschrijvend document	Hoofdstuk 4.1, p.12 subgunningscriterium - vraagstelling	punt 3. Wat wordt er verwacht van uit de leverancier hoe de kennis gedeelt gaat worden met SSO-CN? En wordt dit ook vereist als er geen opdracht gegunt is aan de leverancier?	1. Inschrijver dient in zijn beantwoording op subgunningscriterium 2 onder andere te beschrijven welke maatregelen hij treft om de kennis en ontwikkeling van zijn medewerkers te borgen. Deze beschrijving, en de beschrijving op de andere punten in het subgunningscriterium, worden beoordeeld conform de beoordelingsmethode. 2. Zie eis 37 van 'bijlage 2 - Conformiteitslijst Eisen v2'.
39	Beschrijvend document	Subgunningscriterium 2	Aanbestedende dienst vraagt garanties mbt teambezetting en continuïteit. Al onze specialisten beschikken over ruime ervaring en zijn uitgebreid gecertificeerd. Winst u vaste aanstellingen of is het mogelijk de teamsamenstelling te wijzigen tussen de eventuele verschillende pentesten? Moet, mogen we verschillende teams samenstellen voor de verschillende opdrachten?	Dat is aan Inschrijver om te beschrijven. Deze beschrijving, en de beschrijving op de andere punten in het subgunningscriterium, worden beoordeeld conform de beoordelingsmethode.

40	Beschrijvend document	SGK 1 t/m 3	Met betrekking tot de maximale lengte van 7 A4-pagina's (enkelzijdig) voor beantwoording van de kwaliteitscriteria: geldt op de aard en beoordelingsaspecten achten sommige marktpartijen deze limiet aan de krappe kant om onderscheidend vermogen tot zijn recht te laten komen. Is Opdrachtgever bereid het maximum uit te breiden naar 9 A4-pagina's?	Akkoord.
41	Beschrijvend document	pg 13	Verstaan wij goed dat we voor de beantwoording van de 3 subgunningscriteria 7 enkele A4's (in totaal mogen aanleveren of is het maximaal 7 pagina's per subgunningscriteria)? In het geval dat het 7 pagina's in het totaal voor alle subgunningscriteria zijn, kan de aanbestedende overheid akkoord gaan met 10 enkele A4's. Dit geeft ons de mogelijkheid een gedegen en kwalitatief antwoord te bieden op de vele vragen die u stelt in de subgunningscriteria.	Niet akkoord. Zie het antwoord op vraag 40.
42	Beschrijvend document pag. 13	Vormvereisten kwaliteit	Da de aanbestedingsdocumenten wordt aangegeven dat het kwaliteitsdocument maximaal 7 pagina's mag omvatten. Gezien het feit dat er 14 deelvragen worden gesteld die inhoudelijk beantwoord dienen te worden, lijkt deze beperking onredelijk beperkend voor beschrijvers om hun kwaliteit adequaat aan te tonen. Vraag: Kunt u de maximale omvang van het kwaliteitsdocument ophogen naar 14 pagina's, zodat inschrijvers gemiddeld één pagina per deelvraag kunnen gebruiken om hun kwaliteit te demonstreren?	Niet akkoord. Zie het antwoord op vraag 40.
43	Beschrijvend document	pg 13	Is het mogelijk dat op pg 13 van de aanbestedingsleidraad onder vraagstelling van het subgunningscriterium 3: Social Return de verwijzing naar de doostelling kwaliteitscriterium 4, kwaliteitscriterium 3 moet zijn?	Uw aanname is correct.
44	Beschrijvend document		In de Algemene Leidraad schrijft het volgende: U dient evenwel op het meegezonden prijzenblad uw opgave inclusief en exclusief BTW op te geven. Alle opgegeven prijzen zijn in EUR. // er bestaat echter in het prijzenblad geen mogelijkheid om in- en exclusief BTW aan te beelden. In het prijzenblad geeft een tarief/bedrag in euro's aan. Kunt u dit prijzenblad vwp aanpassen zodat in- en exclusief BTW verwerkt kan worden en het prijzenblad ook in euro's is?	1. Inschrijver heeft enkel de prijs exclusief BTW op te geven. 2. Zie het aangepaste prijzenblad 'Bijlage 3 - Prijzenblad v2'.
45	Beschrijvend document	Omvang	In het Beschrijvend Document (p. 14) wordt een maximale contractwaarde van €1.450.000 genoemd voor een looptijd van vier jaar. Is dit bedrag inclusief of exclusief de optionele verlengingen (2 x 12 maanden)?	Dit bedrag is inclusief de optionele verlengingen.
46	Beschrijvend document	-	In diverse documenten, waaronder het concept van de raamovereenkomst en het prijzenblad, wordt de valuta aangeduid met het dollarteken (\$), terwijl het Beschrijvend Document spreekt over euro's (p14). Kan Opdrachtgever bevestigen dat alle bedragen dienen te worden opgevat als bedragen in euro's, conform het Beschrijvend Document? Als opdrachtgever daar niet meer akkoord is, kunt u toelichten waarom niet en aangeven hoe u omgaat met de fluctuerende wisselkoersen?	Zie het antwoord op vraag 91.
47	Beschrijvend document	Social Return	Indien social return op locatie (bijvoorbeeld op Bonaire) invulling krijgt via de inzet van personeel of activiteiten ten behoeve van MBO-instellingen, geldt dan eveneens dat reis- en verblijfskosten voor deze invulling vergoed worden?	Er zal enkel sprake zijn van een gastcollege op Bonaire wanneer daadwerkelijk een pentest op Bonaire uitgevoerd wordt. Wanneer een Opdrachtnemer naar Bonaire komt voor een pentest, dan worden zijn reis- en verblijfskosten vergoed zoals beschreven staat in eis 30 van 'Bijlage 2 - Conformiteitslijst Eisen v2'.
48	Beschrijvend document	SR	Kan Opdrachtgever bevestigen dat - bij het invullen van social return - het is toegestaan om (bijvoorbeeld bij meerdere opdrachten) initiatieven te bundelen tot één duurzaam leertraject of activiteit voor MBO-instellingen?	Dit is toegestaan om te doen naast het geven van het gastcollege. Deze beschrijving, en de beschrijving op de andere punten in het subgunningscriterium, worden beoordeeld conform de beoordelingsmethode.
49	Beschrijvend document	Criteris kwaliteit	Binnen de kwaliteitscriteria lijken op meerdere plekken verwijzingen niet te kloppen (bijv. Kwaliteitscriterium 2 verwijst naar 3, terwijl 3 lijkt te verwijzen naar een niet-bestaand criterium 4). Kan Opdrachtgever bevestigen of er sprake is van een nummeringsfout?	Dit betreft inderdaad een nummeringsfout. Zie bijlage 'Beschrijvend document Europese aanbesteding pentesten v2' voor de juiste verwijzing.
50	Beschrijvend document	-	Gelet op het feit dat ethische hacking onder omstandigheden strafbaar kan zijn (Wet Computercriminaliteit), en deze werkzaamheden impliciet risico's meebrengen ten aanzien van beschikbaarheid, integriteit en continuïteit, is het gebruikelijk dat voor dit type dienstverlening een vrijwaaringsverklaring wordt overeengekomen. Kan Opdrachtgever bevestigen dat een dergelijke vrijwaar zal worden opgenomen en/of gedeeld?	Wij begrijpen dat ethische hacking, waaronder pentesten, onder bepaalde omstandigheden juridische en operationele risico's met zich mee kan brengen. Om die reden hanteren wij het beleid dat dergelijke tests uitsluitend plaatsvinden binnen een gecontroleerde, offline en non-productie omgeving. Gezien deze beperkingen en de gecontroleerde aard van de testomgeving achten wij het op dit moment niet noodzakelijk om een vrijwaaringsverklaring op te nemen.
51	Beschrijvend document	5.1	In het beschrijvend document staan twee opties weergegeven voor de beoordelingscommissie wat is de juiste?	Optie twee is de juiste. Dit is aangepast in het document 'Beschrijvend document - Europese openbare aanbesteding pentesten v2'.
52	Beschrijvend document	8.3	In Hoofdstuk 8.3 staat: Facturatie vindt achteraf plaats op basis van een vaste prijs. Let op, de factuur dient digitaal verzonden te worden naar invoicesbonaire@rijksdienstcn.com, conform de factuurverste Bijlage 10. In Eis 15 van uw Pv'd staat: U gaat er mee akkoord dat facturatie achteraf plaatsvindt op basis van de in de Nadere overeenkomst afgesproken tarieven, tenzij in de Nadere overeenkomst anders is overeengekomen. Betekent dit nu dat uw Nadere overeenkomsten te allen tijde uitgaan van een vaste prijs voor de uit te voeren werkzaamheden of dat een Nadere overeenkomst wordt gegend op basis van de afgegeven uurtarieven.	In de Nadere Overeenkomst gaan we uit van een vaste prijs. De Raamcontractanten dienen bij een Nadere Offerteaanvraag aan te geven voor welk aantal uur ze de Nadere Opdracht uit gaan voeren, tegen het uurtarief wat zij hebben ingediend als inschrijving op deze aanbesteding. Voor de goede orde willen wij dus benadrukken dat het uurtarief vast staat gedurende de looptijd van de Raamovereenkomst.

53	Beschrijvend document 8.3 en Concept ROK	Facturatie	In de aanbestedingsdocumenten lijkt sprake te zijn van twee verschillende prijsmodellen voor de minicompetities. Enerzijds wordt gevraagd om een fixed price, anderzijds wordt gesproken over nacalculatie met een maximale offerteperiode. Naar onze mening zijn dit twee verschillende modellen: Fixed price: opdrachtnemer draagt het risico indien meer uren nodig zijn dan geoffereerd. Nacalculatie: facturering op basis van werkelijk gemaakte uren a.d.h.v. een urenstaat. Vraag: Kunt u verduidelijken welk prijsmodel leidend is bij de minicompetities?	Fixed price is leidend bij de minicompetities. Dit wordt aangepast in de Raamovereenkomst.
54	Bijlage 2	Eis 6	Kwaliteitsborging: In het kader van deze aanbesteding beschikken wij (nog) niet over een ISO 9001-certificering, maar wij hanteren wel een intern kwaliteitshandboek. Kunnen wij hiermee aantonen dat wij voldoen aan de gestelde eisen, of is het bezit van een ISO 9001-certificering een harde eis?	Inschrijver dient bij aanvang van de overeenkomst te beschikken over de ISO-9001 certificering of vergelijkbaar aan, zoals beschreven staat in de eis.
55	Bijlage 2	Eis 7	Wij zijn momenteel in het traject om ISO 27001-gecertificeerd te worden. De afronding van dit certificeringstraject en het verkrijgen van het certificaat wordt uiterlijk in augustus 2025 verwacht. Aangezien dit certificaat een eis vormt binnen deze aanbesteding, verzoeken wij de aanbestedende dienst om aan te geven of het acceptabel is dat wij uiterlijk per genoemde datum aan deze eis voldoen. Gedurende de looptijd is het mogelijk aantoonbare voortgang in het certificeringsproces te kunnen overleggen.	Net akkoord. Inschrijver dient bij aanvang van de overeenkomst te beschikken over de ISO-27001 certificering of vergelijkbaar aan, zoals beschreven staat in de eis.
56	Bijlage 2	Eis 8	In Bijlage 2, Eis 8, wordt als vereiste kwalificatie voor personeel onder andere de CEH-certificering genoemd. Gelet op de aard van de dienstverlening achten we CEH niet toereikend als kwaliteitsborging. Is Opdrachtgever bereid om deze eis aan te passen naar "OSCP of gelijkwaardig", zodat het niveau van technische diepgang beter aansluit op de beoogde werkzaamheden? Aansluitend op bovenstaande: kan Opdrachtgever overwegen onderscheid aan te brengen in rollen of ervaringsniveaus (bijv. junior, medior, senior) met bijbehorende tariefstructuren, om zo appels met appels te vergelijken en een gelijk speelveld te behouden?	Net akkoord.
57	Bijlage 2	Eis 10	Verplaatsing van de Pentest: Hoe ver in de toekomst mag de pentest worden verplaatst? Is er een maximale termijn, bijvoorbeeld een eis van 4 weken, waarbinnen dit mogelijk is?	Nee, er is geen maximale termijn.
58	Bijlage 2	Eis 11	Benodigde Hardware: Is het mogelijk om, indien van toepassing, de benodigde hardware (bijvoorbeeld een scanningtool) naar de opdrachtgever toe te sturen?	Nee, dat is niet mogelijk.
59	Bijlage 2	Eis 13	Wanneer is het pijl moment van de VOG eisen? Wij stellen voor dat het pijl moment voor de VOG-eisen wordt vastgesteld op het moment van de start van de opdracht.	Het peilmoment voor de VOG-eis wordt vastgesteld op het moment dat een individuele medewerker daadwerkelijk wordt ingezet op de opdracht. Vanaf dat moment geldt de eis dat de betreffende medewerker beschikt over een VOG die op dat moment niet ouder is dan 12 maanden
60	Bijlage 2	Eis 13	U geeft aan dat alle medewerkers een VOG nodig hebben en dat deze niet ouder mag zijn dan 6 maanden. Kan deze periode worden verlengd/ 6 maanden is erg kort.	Wij verlengen de periode tot 12 maanden.
61	Bijlage 2	Eis 13	Is de VOG eis voor alle medewerkers van toepassing, of alleen de medewerkers die betrokken zijn bij de opdrachten	De VOG-eis geldt voor medewerkers die direct betrokken zijn bij de uitvoering van de opdracht en daarbij toegang hebben tot gevoelige informatie, systemen of kwetsbaarheden. Wij begrijpen dat deze eis niet van toepassing is op medewerkers die niet direct betrokken zijn bij de opdracht en geen toegang hebben tot dergelijke vertrouwelijke of kritieke informatie. In die gevallen achten wij het overleggen van een VOG niet noodzakelijk.
62	Bijlage 2	Eis 16	Is het gastcollege ook niet van toepassing als er wel testen zijn in een kwartaal remote, en hoe zit dat dan met gastcollege? Remote ?	Als alle pentesten in het betreffende kwartaal remote plaatsvinden, dan zal er geen gastcollege zijn in het betreffende kwartaal.
63	Bijlage 2	Eis 16	Mag de persoon die het gastcollege geeft een andere zijn dan degene die de pentest uitvoert? We willen graag weten of het toegestaan is om hiervoor iemand in te zetten met gespecialiseerde ervaring in het geven van presentaties of les, terwijl een andere college de technische uitvoering van de pentest op zich neemt. Indien niet akkoord aub toelichten.	Ja, dit is toegestaan. Inschrijver dient dit verder te beschrijven in zijn beantwoording op subgunningscriterium kwaliteit 3 'Social Return'.

64	Bijlage 2	Eis 16	Welke eisen worden gesteld aan de Lesstof voor de gastles?	Zie het antwoord op vraag 17.
65	Bijlage 2	Eis 16	In Eis 16 staat: Ieder kwartaal wordt een gastcollege gegeven aan het HBO Bonaire door een Opdrachtnemer die een Nadere Opdracht voor het uitvoeren van een pentest wilt, waarbij de pentest op Bonaire uitgevoerd moet worden in het betreffende kwartaal. Wanneer een Opdrachtnemer een Nadere Offertaanvraag wilt, dan zal het gastcollege in afstemming met Opdrachtnemer, Opdrachtgever en het HBO Bonaire gepland worden. Uw Nadere overeenkomsten zullen naar alle waarschijnlijkheid verschillen in omvang en waarde (u suggereert dit ook in uw concept raamovereenkomst Artikel 6.1). Door generiek te stellen dat een winnaar van een Nadere overeenkomst verplicht is om een gastcollege te geven aan het HBO Bonaire kan ervoor zorgen dat de omvang van de social return verplichting ten opzichte van de opdrachtomvang sterk fluctueert tussen winnaars van verschillende Nadere overeenkomsten. Kunt u verduidelijken hoe u hier in de praktijk mee omgaat (bijvoorbeeld een minimale Nadere overeenkomst waarde of een staffel contractwaarde = x aantal gastcollege's)?	Onze inschatting op basis van pentesten uit het verleden is dat de opdrachtwaarde voor pentesten (die op Bonaire uitgevoerd worden) niet erg fluctueert.
66	Bijlage 2	Eis 21	In Eis 21 staat: De resultaten uit het rapport zullen persoonlijk met de betrokkenen bij Opdrachtgever worden besproken. Bij deze bespreking zal in elk geval de uitvoerende security specialist (pentester) aanwezig zijn om alle vragen omtrent het onderzoek te beantwoorden. Kunt u verduidelijken of u met persoonlijk bedoelt: fysiek aanwezig?	Als het gesprek plaatsvindt in de periode dat Opdrachtnemer op Bonaire is, dan vindt het gesprek fysiek plaats. Anders zal het gesprek digitaal plaatsvinden.
67	Bijlage 2	Eis 21	In Eis 21 wordt gesteld dat de resultaten van het onderzoek 'persoonlijk' worden besproken met betrokkenen van Opdrachtgever, in aanwezigheid van de uitvoerende security specialist. Indien de werkzaamheden volledig remote plaatsvinden, wordt 'persoonlijk' in dit geval dan ook genterpreteerd als een digitale sessie (bijv. via videovergadering), of wordt fysieke aanwezigheid vereist?	Uw aanname is correct. Indien de werkzaamheden remote plaatsvinden, dan zullen de resultaten van het onderzoek aan de hand van een digitale sessie besproken worden.
68	Bijlage 2	Eis 22	Welke eisen worden gesteld aan de tweede security specialist die de review uitvoert?	De eisen van de tweede security specialist zijn gelijkwaardig aan de eerste security specialist.
69	Bijlage 2	Eis 24	Toegang tot Informatiebronnen in het Engels. Sommige informatiebronnen zijn alleen toegankelijk in het Engels. Is het toegestaan deze in het Engels te verwerken, of moeten ze vertaald worden?	Ja, het is toegestaan deze in het Engels te verwerken.
70	Bijlage 2	Eis 25	U omschrijft dat er geen gebruik mag worden gemaakt van opslag in een cloud omgeving. Behoort het gebruik van een eigen cloud opslag voor het beveiligen delen van resultaten hier toe?	Mocht er opslag van data noodzakelijk zijn en is de oplossing om dit in de cloud te plaatsen zal dit expliciet gemeld en aangevraagd moeten worden. Voorwaarde is wel dat de Cloud onder Europese wetgeving valt.
71	Bijlage 2	Eis 27	Wat wordt gezien met "het onderzoek". Is dit de gehele pentest onderzoek of is het bv de actieve scan die voor de mogelijke storing zorgt?	Het volledige pentest onderzoek.
72	Bijlage 2	Eis 28	Gegeven dat de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) en NEN-EN-ISO/IEC 27001 en 27002 voornamelijk gericht zijn op audits en compliance, en dat deze methodologieën zich richten op risicoanalyse en beheersmaatregelen, verzoeken wij dringend om deze eisen te herzien. Binnen de pentest wereld richten we ons op het identificeren van kwetsbaarheden door middel van praktische tests. Het handhaven van deze eisen zou leiden tot inefficiënte en verwarring binnen het pentestproces. Wij verzoeken Opdrachtgever om deze specifieke eisen aan te passen, en indien niet akkoord toe te lichten.	Niet akkoord. Wij onderkennen dat pentesten in de kern technisch van aard zijn en gericht op het identificeren van kwetsbaarheden. Toch hechten wij als organisatie veel waarde aan aantoonbare volwassenheid op het gebied van informatiebeveiliging bij al onze leveranciers. ISO/IEC 27001 is daarbij voor ons een relevante en concrete norm, omdat het aantoont dat een organisatie structureel en systematisch omgaat met het beschermen van informatie, waaronder vertrouwelijke klantdata, rapportages en communicatie. Daarnaast zijn wij als overheidsorganisatie verplicht om te voldoen aan de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO). Deze verplichting geldt niet alleen intern, maar vraagt ook dat wij eisen stellen aan onze ketenpartners en opdrachtnemers. Het niet doorvertalen van deze beveiligingsnormen naar onze leveranciers zou in feite betekenen dat we risico's buiten de deur plaatsen, zonder dat ze daadwerkelijk beheerst worden.
73	Bijlage 2	Eis 28	Overlappend Richtlijnen: "De OWASP Top 10 en CWE/SANS Top 25 overlappen aanzienlijk, waarbij OWASP al de meeste kwetsbaarheden dekt die in andere modellen worden genoemd. Het gebruik van beide richtlijnen is redundant en verhoogt de complexiteit zonder extra beveiligingsvoordelen. Wij verzoeken Opdrachtgever om de CWE/SANS Top 25 eis aan te passen, en indien niet akkoord toe te lichten.	Niet akkoord. Wij wensen dat de Opdrachtnemers onze systemen kunnen toetsen op de in eis 28 genoemde beveiligingskaders. Per Nadere Offertaanvraag wordt een afwijking gemaakt op welke van de betreffende beveiligingskaders getoetst moet worden.
74	Bijlage 2	Eis 28	Verouderde richtlijnen: De NCSC ICT Beveiligingsrichtlijnen voor Webapplicaties uit 2015 zijn verouderd. De nieuwste versie van 2024 biedt bijgewerkte en relevantere beveiligingsmaatregelen. Het is onlogisch om verouderde richtlijnen te gebruiken wanneer er een recentere versie beschikbaar is". Ook hier geldt dat OWASP een complete dekking biedt. Wij verzoeken Opdrachtgever om deze eis te laten vervallen, en indien niet akkoord toe te lichten.	Niet akkoord. Wij passen de eis echter wel aan naar de meest recente NCSC ICT Beveiligingsrichtlijnen voor Webapplicaties (2024).
75	Al/Bij 2	P14, eisen 29 en 30	In verschillende onderdelen van de aanbestedingsdocumentatie, waaronder Eis 29, Eis 30 en p. 14 van het Beschrijvend Document, wordt op verschillende wijze verwezen naar kosten die al dan niet inbegrepen zijn in het tarief. Kunt u bevestigen dat – conform Eis 30 – reis en verblijfskosten voor werkzaamheden op locatie in Bonaire niet inbegrepen zijn in de tarieven en apart vergoed worden?	Uw aanname is correct. Zie eis 30 van 'bijlage 2 - Conformiteitslijst Eisen'.
76	Bijlage 2	Eis 30	Staat u, mît de vergoedingen, toe dat de voorwaarden van de Rijks-cao (Bijlage 6) worden aangehouden met de wetenschap dat we maximaal economy class voor vlucht & auto en 3 sterren voor een hotel hanteren?	Niet akkoord. Deze bijlage is enkel van toepassing op Rijksambtenaren.
77	Bijlage 2	Eis 30	Mît de onkostenvergoeding valt het ons op dat bijv. een dagvergoeding voor maaltijden ontbreekt. Kunt u aangeven of dit wordt vergoed en voor welk bedrag per dag per persoon in euros?	Maaltijden worden niet vergoed.
78	Bijlage 2	Eis 30	Er wordt niet gesproken over het vergoeden van de kosten voor Ruimbagage. Afhankelijk van de luchtvaartmaatschappij dient hier al dan niet een bedrag voor bijbetaald te worden. Stel dat dit het geval is, vergoedt u deze ook?	Wij vergoeden enkel ruimbagage tot 20kg

79	Bijlage 2	Eis 31	Avans - graag toelichting wat hiermee bedoeld wordt	Deze tekst is per abuis opgenomen en is verwijderd. Zie 'Bijlage 2 - Conformiteitslijst Eisen v2'
80	Bijlage 2	Eis 31	Overzicht van de door Avans geleverde accountinformatie (zoals tokens, accountnamen en passwords). De teksten van deze aanbesteding zijn voor een grote gedeelte gekopieerd van de aanbesteding pentesten van Avans Hogeschool - inclusief spellout. Mogen we ervan uitgaan dat hier de accountinformatie van RiCN bedoeld wordt?	Uw aanname is correct.
81	Bij 2/AL	SGK 1 / Eis 31	Binnen de kwaliteitscriteria wordt de rapportage als beoordelingsaspect benoemd. Tegelijkertijd geldt een maximale omvang van 7 pagina's (inclusief bijlagen) voor de beantwoording. Om een volledig beeld te geven van de beoogde aanpak en rapportagediepte, stelt een aantal marktpartijen voor om een voorbeeldrapportage als bijlage mee te sturen buiten deze limiet. Is Opdrachtgever bereid daarmee akkoord te gaan?	Het is ons niet helder wat u met uw vraag bedoelt. Wij vragen namelijk niet om een voorbeeldrapportage, maar om "De onderdelen die Inschrijver nog aan de rapportage over de pentest toevoegt, bovenop de minimumvereisten zoals beschreven staat in eis 31 van bijlage 2 - Conformiteitslijst Eisen, om de kwaliteit van de rapportage te verhogen."
82	Bijlage 2	Eis 34	Wat zijn de vereisten van RiCN voor het verwijderen van het rapport door Opdrachtnemer? Normaal gezien is dit na 12 maanden.	We passen dit aan naar 12 maanden. De oude is als volgt: <i>Opdrachtnemer vernietigt resultaten en bevindingen uit de Pentest standaard na maximaal zes (6) maanden. In overleg kan hiervan worden afgeweken.</i> De nieuwe eis is als volgt: <i>Opdrachtnemer vernietigt resultaten en bevindingen uit de Pentest standaard na maximaal twaalf (12) maanden. Na twaalf (12) maanden dient Opdrachtnemer een vernietigingsverklaring te overhandigen aan Opdrachtgever als bewijs van het vernietigen van de resultaten en bevindingen uit de Pentest.</i>
83	Bijlage 2	Eis 34	Wij zijn op grond van wet- en (beroeps)regelgeving alsmede interne bewaarchijven voor kwaliteitssystemen verplicht in het kader van de opdracht een dossier aan te houden met daarin kopieën van relevante documenten, waaronder (nadere) overeenkomsten en rapportage. Kunt u hiermee instemmen gegeven dat overige informatie van de testen wordt vernietigd en ons dossier passend en aantoonbaar wordt bevestigd?	Dat is akkoord, mits Opdrachtnemer daarmee voldoet aan de eis zoals beschreven staat bij vraag 82.
82	Bijlage 2	Eis 34	Deze eis beschrijft het verwijderen van resultaten en bevindingen binnen 6 maanden. Dit is vrij kort zeker gezien een eventuele hertest. Wij hanteren normaal gesproken 48 maanden. Wij vragen ons af of deze eis wettelijk is ten behoeve van een eventuele hertest, vragen achteraf en de jaarrapportage.	De eis is aangepast. Zie het antwoord op vraag 82.
85	Bijlage 2	Eis 37	Het evaluatiegesprek mag remote plaatsvinden of zal "op locatie" zijn?	Indien de werkzaamheden remote plaatsvinden, dan zullen de resultaten van het onderzoek aan de hand van een digitale sessie besproken worden.
86	Bijlage 2	Eisen	In de huidige eisen wordt het CCV-keurmerk voor penetratietesten niet gevraagd, terwijl dit in de markt als een belangrijk kwaliteitskenmerk wordt beschouwd voor dit type dienstverlening. Vraag: Bent u bereid dit keurmerk alsnog op te nemen in de minimumeisen of als onderdeel van de kwaliteitsbeoordeling, gezien het belang ervan voor het borgen van de kwaliteit van penetratietesten?	Nee, daar zijn we niet toe bereid.
87	Bijlage 2	N/A	Opdrachtgever spreekt nergens over het hertesten. Als het rapport opgeleverd is door Opdrachtnemer en er zijn (mitigerende of correctieve) acties ondernomen door Opdrachtgever, dient er dan niet hertest te worden? Opdrachtnemer zou voorstellen om die "remote" te doen.	Uw aanname is correct.
88	Bijlage 2	N/A	Gegeven dat het CCV-keurmerk (https://hetccv.nl/keurmerken/cybersecurity/pentest/) voor pentesten de kwaliteit, betrouwbaarheid en integriteit van pentest-diensten waarborgt, verzoeken wij dringend om deze eis toe te voegen aan de aanbesteding. Het keurmerk zorgt ervoor dat aanbieders van pentesten volgens de laatste (digitale) standaarden werken en dat hun interne processen en procedures op orde zijn. Dit is essentieel om de cybeveiligheid en digitale weerbaarheid van de organisatie te vergroten. Kan de opdrachtgever bevestigen dat deze eis (CCV V2.0) wordt toegevoegd, en indien niet, een toelichting geven waarom dit niet mogelijk is?	Niet akkoord. Het CCV-keurmerk Pentesten is een Nederlandse certificering die de kwaliteit van penetratietesten waarborgt en is gebaseerd op internationale normen. Hoewel het bijdraagt aan transparantie en betrouwbaarheid, is het keurmerk primair gericht op de Nederlandse markt en internationaal (nog) niet breed erkend of beschikbaar in het Engels.
89	AL/Bij 2	Bijlage 2	In Bijlage 2, noch in het Beschrijvend Document of het prijsformulier, worden - los van certificering - eisen gesteld aan het profiel van de in te zetten pentesters (zoals minimaal opleidingsniveau, jaren relevante ervaring). Dit zou kunnen leiden tot verschillen in interpretatie bij inschrijvingen en prijsstelling (bijvoorbeeld juniorsprofiel versus seniorsprofiel). Kan Opdrachtgever aangeven of zij alsnog voornemens is minimale kwaliteitskenmerken te formuleren, of hanteert zij enkel certificering als maatstaf?	Wij snappen uw vraag, maar zijn niet voornemens om dit te doen. Bij een Nadere Offertaanvraag zullen raamcontractanten namelijk CV's aan moeten leveren van het team wat zij in zullen zetten voor het uitvoeren van de Nadere Opdracht, welke vervolgens op eigen merites zullen worden beoordeeld.
90	Bijlage 2	Prijs	In het prijsblad is een aantal uur voor een pentest opgenomen. Kunt u bevestigen dat dit een fiscaal aantal uur is bestemd voor prijsoverleg en het aantal uur per test wordt overeengekomen in de Nadere Overeenkomst?	Uw aanname is correct.
91	Bijlage 3, Prijsblad	Bijlage 3	Het Prijsblad toont Dollar-eenheden. Echter noemt de AL op pagina 14 onder "Beste prijs-kwaliteitsverhouding: Submingscriterium prijs": Alle opgegeven prijzen zijn in EUR. Welke valuta moet op het prijsblad gehanteerd worden: EUR of USD?	De valuta die gehanteerd wordt is EUR. Wanneer de Nadere Opdracht in Nederland wordt uitgevoerd geldt een BTW percentage van 21%. Wanneer de Nadere Opdracht op Bonaire wordt uitgevoerd geldt een BTW percentage van 6%. Voor extra informatie met betrekking tot de BTW percentages verwijzen wij u graag naar de volgende websites: 1. https://www.belastingdienst.nl/nl/onderwerpen/algemene-bestedingsbelasting-bedrijven 2. https://ondernemersplein.overheid.nl/internationaal-ondernemen/douane-en-belastingen/btw-bij-diensten-in-het-buitenland/

92	Bijlage 3, Prijzenblad	Cel G12	In het prijzenblad (bijlage 3) wordt gevraagd om een uurtarief in USD (\$). In het Beschrijvend document staat op pagina 14 beschreven "De aangeboden prijs is inclusief alle garanties, kosten en kortingen. Uw opgegeven wordt, op basis van prijzen exclusief BTW, beoordeeld. U dient evenwel op het meegezonden prijzenblad uw opgegeven inclusief en exclusief BTW op te geven. Alle opgegeven prijzen zijn in EUR." Kunt u aangeven welke valuta inschrijver dient te hanteren in Bijlage 3?	Zie het antwoord op vraag 91.
94	Bijlage 3, Prijzenblad		Kunt u verduidelijken of het in te vullen uurtarief in US dollars of in Euro's moet zijn en of deze exclusief of inclusief ABB moet zijn.	Zie het antwoord op vraag 91.
93	Bij 3	Kolom	Op het prijzenblad wordt aangegeven 140 uur pentest, is de aanname correct dat dit de indicatie is per test? Kunt u voor alle zekerheid aangeven welk bedrag u bij "totaal" verwacht?	1. De genoemde aantallen onder het kopje "Aantal uur pentest" en "Aantal pentesten" betreffen een schatting. Aan deze schatting kunnen geen rechten ontleend worden. 2. Inschrijver dient in veld F12 het uurtarief in te vullen wat hij zal hanteren gedurende de looptijd van de overeenkomst.
95	Bij 3	Kolom	In de leidraad wordt als indicatie gesproken over 14 testen. In het prijzenblad wordt er een indicatie van 15 testen gehanteerd. Wat is de reden van dit verschil?	Het betreft een schatting om te gebruiken in het rekenmodel.
96	Bijlage 4 Referentie verklaring	II	In de titel van deze paragraaf is aangegeven dat Inschrijver aan dient te kruisen welke kerncompetenties bij welke referentie bewezen wordt. Inschrijver mag maximaal vier (4) referenties indienen maar deze vraag beschrijft vijf (5) kolommen waarbij lijkt alsof er vijf (5) referenties mogen worden ingediend. Kunt u aangeven of de aanname klopt dat de 5e kolom overbodig is?	Uw aanname is correct. Zie het aangepaste document "Bijlage 4 - Referentieverklaring v2".
97	Bijlage 4	Sectie 2	Zou Opdrachtgever toelichting kunnen geven waar het 5e "aankruisblok" voor bedoeld is aangezien het om 4 referenties gaan. Klopt het dat Opdrachtnemer per kerncompetitie moet aankruisen bij welke van de referenties (1-4) die van toepassing was?	Zie het antwoord op vraag 96.
98	Bijlage 4	Bijlage 4	Is SSO-CN/RCN bereid om zelf als referent op te treden?	Ja, dat is mogelijk conform ons Beschrijvend Document.
99	Bij 11		Opdrachtgever kiest voor een raamovereenkomst met mini-competities, wat ruimte biedt voor verjongering per opdracht. In de aanbestedingsstukken wordt echter ook verwezen naar aanvullende eisen in de mini-competities, zoals het (opnieuw) aanleveren van CV's of andere bewijst rondom inzetbare medewerkers. Inschrijver wijst er - met oog op proportionaliteit en administratieve lasten - op dat bij gunning van een raamovereenkomst reeds een team wordt voorgesteld dat voldoet aan de gestelde geschiktheids- en kwaliteits-eisen. Kan Opdrachtgever bevestigen dat mini-competities primair zullen worden ingezet voor inhoudelijke of planingsmatige specificaties van de opdracht, en dat aanvullende eisen (zoals het opnieuw aanleveren van CV's of gelijkwaardige informatie) tot een minimum beperkt blijven?	Wij wensen bij iedere Nadere Offertaanvraag CV's te ontvangen van de medewerkers die raamcontractant voor de Nadere Opdracht in wens te zetten.
100	ARV	4.1	We zien dat u acceptatie van ARBIT-2022 als knock out hanteert. Zou als alternatief ARVODI 2018 en/of onze eigen leveranciersvoorwaarden kunnen accepteren? Dit omdat ARBIT zich richt op het leveren van softwareproducten. ARVODI en/of onze eigen leveranciersvoorwaarden passen volgens ons beter bij deze aanvraag.	Wij snappen uw vraag, maar gaan niet akkoord met uw voorstel. Mocht u wijzigingen voor willen stellen, dan kunt u dit doen middels de Nota van Inlichtingen.
101	ARV	4.2	U kunt de overeenkomst eenzijdig verlengen voor een periode van twee keer twaalf maanden. Wij wensen de mogelijkheid te hebben een verlenging te weigeren. Onder omstandigheden kan in redelijkheid niet van ons verwacht worden in te stemmen met een verlenging. Wij stellen voor aan artikel 4.3 Raamovereenkomst de volgende zin toe te voegen: "Het staat Wederpartij vrij deze verlenging te weigeren." Gaet u daarmee akkoord?	Wij begrijpen uw vraag, maar gaan niet akkoord met uw voorstel. Indien partijen besluiten de verlenging te weigeren, zien wij risico's voor de uitvoering van de opdracht.
102	ARV	Artikel 22.6 ARVODI-2018	Er is geen (tussentijdse) opzeggingsmogelijkheid opgenomen in de ARVODI voor opdrachtnemer. Er zijn echter omstandigheden denkbaar waaronder van geen der partijen kan worden gevergd dat de overeenkomst nog langer wordt voortgezet. Indien zich een dergelijke situatie voordoet dienen beide partijen de bevoegdheid te hebben de overeenkomst op te zeggen. Bent u daarom bereid om artikel 22.6 wederkerig te maken?	Niet akkoord. Verder verwijzen wij u naar het antwoord op vraag 101.
103	ARV	Eis 34 Programma van Eisen, artikel 17.4, 32.3 en 32.4 GIBIT	Op grond van deze eis dient opdrachtnemer de resultaten en bevinden uit de pentest standaard na 6 maanden te verwijderen. Wij zijn op grond van wet- en (beroeps)regelgeving (o.a. art. 2:10 BW) alomede interne bewaarschijfven voor kwaliteitssystemen verplicht in het kader van de opdracht een dossier aan te houden met daarin kopieën van relevante documenten, welk dossier - op grond van dezelfde regelgeving - ons eigendom dient te zijn. Wij nemen daarbij de minimale wettelijke termijnen in acht. Wij verzoeken u het volgende artikel op te nemen: "Het voorgaande laat onverlet dat Opdrachtnemer ter zake van de opdracht een dossier aanhoudt en blijft houden met daarin kopieën van relevante stukken. Opdrachtnemer zal zijn dossier bewaren gedurende een periode die voor een goede beroepsuitoefening aanvaardbaar is en die in overeenstemming is met de wettelijke bepalingen en beroepsregels inzake bewaartermijnen."	Niet akkoord. Verder verwijzen wij u naar het antwoord op vraag 83.

104	ARV	Verwerkersovereenkomst	U heeft een verwerkersovereenkomst bij de aanbestedingsstukken gevoegd. U geeft aan dat er een kans bestaat dat bij de uitvoering van de opdracht persoonsgegevens worden verwerkt. Om de reden heeft u een verwerkersovereenkomst bijgevoegd. Door de aard van de opdracht kwalificeren wij echter, net als u, als zelfstandig verwerkingsverantwoordelijke bij de werkzaamheden die wij voor u verrichten. De opdracht is immers niet primair gericht op het verwerken van persoonsgegevens, wordt onafhankelijk uitgevoerd en wij worden inschakeld in verband met onze professionele deskundigheid. Wij bepalen welke gegevens nodig zijn om onze werkzaamheden te verrichten en welke instrumenten (zoals software) daarbij worden gebruikt (doel en middelen), en een ander in het kader van de Raamovereenkomst en conform de AVG. Daarmee kwalificeren wij als verwerkingsverantwoordelijke en kan er geen verwerkersovereenkomst gesloten worden. Kunt u derhalve de verwerkersovereenkomst buiten toepassing verklaren?	Niet akkoord. Wij begrijpen uw standpunt en erkennen dat bij bepaalde onderdelen van de opdracht – zoals analyse en rapportage – sprake kan zijn van zelfstandige oordeelsvorming en methodieke keuzes die passen bij een verwerkingsverantwoordelijke. Toch willen wij benadrukken dat tijdens een pentest gegevens worden verzameld die (potentieel) persoonsgegevens bevatten, zoals IP-adressen, gebruikersnamen, of systeemgegevens die naar individuen herleidbaar kunnen zijn. Deze gegevens worden door u namens ons verzameld, opgeslagen en geanalyseerd in het kader van onze opdracht. In die fase van de opdracht handelt u feitelijk in onze opdracht en onder onze verantwoordelijkheid. Wij bepalen immers het doel van de pentest, namelijk het testen van onze omgeving op kwetsbaarheden. Daarmee is – in elk geval voor het deel waarin u gegevens verzamelt en verwerkt in onze systemen – wel sprake van verwerking namens ons, en kwalificeert u in die context als verwerker in de zin van de AVG. Voor dat gedeelte is het noodzakelijk dat afspraken worden gemaakt over: - beveiliging van (persoons)gegevens, - geheimhouding, - inschakeling van eventuele subverwerkers, - bewaartermijnen. Een verwerkersovereenkomst (of verwerkersbepalingen) blijft daarmee op zijn plaats, zij het eventueel beperkt tot dat deel van de verwerking waarin u namens ons handelt.
105	ARV	Artikel 8 lid 5 en 6 Raamovereenkomst	Op grond van deze bepalingen heeft u het gerecht in Bonaire alsmede Caribisch Nederlands wetgeving van toepassing verklaard op de opdracht. De opdracht wordt door ons uitgevoerd onder Nederlandse (beroeps)standaarden en door in Nederland gevestigde en opgeleide specialisten. De opdracht wordt derhalve verricht onder Nederlands recht en wij verzoeken u derhalve op de overeenkomst Nederlands recht van toepassing te verklaren en de Nederlandse rechter bevoegd te verklaren. Kunt u hiermee instemmen? Zo nee, kunt u toelichten waarom u het voor de uitvoering van de opdracht van belang acht dat Caribisch Nederlandse wetgeving van toepassing is en de rechter op Bonaire bevoegd om kennis te nemen van geschillen tussen partijen?	De opdracht wordt ten behoeve van Bonaire verricht. Dat u hiervoor Nederlandse (beroeps)standaarden hanteert en door in Nederland gevestigde en opgeleide specialisten inzet doet aan het voorgaande niet af.
106	ARV	Toepasselijkheid ARBIT 2022	U heeft de ARBIT 2022 van toepassing verklaard op de Raamovereenkomst. De ARBIT is bedoeld voor IT overeenkomsten. De opdracht die u uitvaart heeft echter geen betrekking op ICT dienstverlening. U vraagt immers pentesten uit. Hoewel wij bij de uitvoering van de opdracht gebruikmaken van programmatuur (zoals dit gebeurt bij nagenoeg alle zakelijke dienstverlening), is er geen sprake van een ICT dienst. De opdracht wordt uitgevoerd op uw IT systemen, maar dat maakt niet dat er sprake is van een ICT dienst. Een ICT dienst is een dienst die betrekking heeft op het leveren van ICT producten (denk aan SaaS, leveren en/of implementeren van software e.d.). Wij vernemen in dit geval een zakelijke dienst op uw IT infrastructuur en daarvoor zullen we jengens u rapporteren. Uk de toelichting op de ARBIT tijt eveneens het volgende: "De ARBIT is specifiek voor alle soorten van IT-overeenkomsten (leveringen en/of diensten). De ARVODI zijn geschikt voor dienstverlening waarbij het IT-aspect niet voorop staat, zoals onderzoeken." De ARVODI is naar onze mening derhalve passender bij het soort dienst dat u uitvaart; de bepalingen uit de ARBIT 2022 zijn geschreven voor specifieke dienstverlening, namelijk het leveren van ICT programmatuur/software. Wij verzoeken u getit hierop dan ook de ARBIT 2022 buiten toepassing te verklaren en de ARVODI-2018 van toepassing te verklaren. Kunt u hiermee instemmen? Indien u hiermee kunt instemmen, kunt u de vragen met betrekking tot de ARBIT 2022 onbeantwoord laten.	Wij gaan niet akkoord met uw voorstel.
107	ARV	Artikel 21.3 (staffel) ARVODI-2018	In de ARVODI is de aansprakelijkheid van partijen beperkt door middel van een staffel, waarbij de fee leidend is. De toepassing van deze staffel kan ertoe leiden dat wij bij deze opdracht een aansprakelijkheidsrisico dienen te accepteren dat hoger is dan driemaal de opdrachtwaarde. Dat is niet in lijn met de toelichting op de ARVODI, waans blijkt dat men met de staffel een aansprakelijkheidsbeperking heeft willen creëren van ruwweg driemaal de opdrachtwaarde. Ons inziens dient een redelijke verhouding te bestaan tussen het honorarium dat wij op basis van deze overeenkomst ontvangen en de risico's die wij daarvoor wensen te accepteren. Wij zijn van mening dat de door ons hierna voorgestelde aansprakelijkheidsbeperking een redelijke risicoverdeling bewerkstelligt. Bovendien sluit deze aansprakelijkheidsbeperking ook aan op de toelichting van de ARVODI. Gaat u akkoord met de volgende tekst ter vervanging van artikel 21.3: "21.3 Opdrachtnemer is uitsluitend aansprakelijk voor schade van Opdrachtgever, welke het rechtstreekse gevolg is van een aan Opdrachtnemer toerekenbare tekortkoming in de uitvoering van de Overeenkomst, dan wel onrechtmatige daad of anderszins op grond van de wet. De voornoemde aansprakelijkheid van Opdrachtnemer is beperkt tot een maximum van drie (3) maal het bedrag van het honorarium, dat door Opdrachtnemer aan Opdrachtgever in rekening is gebracht voor het verrichten van de Werkzaamheden waarin de oorzaak van de schade is gelegen, waarbij alleen het honorarium in aanmerking wordt genomen dat betrekking heeft op de laatste twaalf (12) maanden waarin die Werkzaamheden zijn verricht."	Niet akkoord.

108	ARV	Artikel 24 ARVODI-2016	Op grond van dit artikel berusten alle intellectuele eigendomsrechten (hierna: IE-rechten) met betrekking tot de resultaten die voortvloeien uit deze overeenkomst bij u. Hiermee kunnen wij instemmen. Voor ons is echter van belang dat het gebruiksrecht met betrekking tot bestaand IE recht van Opdrachtnemer wordt beperkt conform overeengekomen verspreidingswijze. Wij hebben derhalve in lid 1, 3 en 4 te verduidelijken enkele beperkte toevoegingen gedaan (zie onderstreept). De overige leden van artikel 24 kunnen ongewijzigd blijven. Kun u instemmen met de volgende toevoegingen: " 24.1 Tenzij anders overeengekomen en behoudens het hierna bepaalde in lid 3 komen alle auteursrechten die kunnen worden uitgeoefend - waar en wanneer dat ook - ten aanzien van de resultaten van de verrichte Diensten toe aan Opdrachtgever. Deze intellectuele eigendomsrechten worden op grond van de Overeenkomst door Opdrachtnemer op het moment van het ontstaan daarvan aan Opdrachtgever overgedragen, welke overdracht door Opdrachtgever reeds nu voor alsdan wordt aanvaard. 24.3 Voor zover de resultaten van de verrichte Diensten (mede) tot stand komen met gebruikmaking van reeds bestaande, niet aan Opdrachtgever toekomende intellectuele eigendomsrechten, verleent Opdrachtnemer aan Opdrachtgever een niet-exclusief en niet opzegbaar gebruiksrecht van onbepaalde duur. Dit gebruiksrecht omvat al het gebruik van de resultaten van de dienstverlening binnen het doel waarvoor en de personen voor wie deze resultaten zijn opgesteld. Opdrachtnemer garandeert in dat geval gerechtigd te zijn tot het verlenen van voorbedoeld gebruiksrecht. 24.6 Behoudens het hiervoor bepaalde in lid 3, doet Opdrachtnemer hierbij afstand jegens Opdrachtgever van alle eventueel aan hem, Opdrachtnemer, toekomende zogenoemde persoonlijkheidsrechten als bedoeld in de Auteurswet, in de mate als de toepasselijke regelgeving zodanige afstand toelaat. Opdrachtnemer doet, hiertoe gevolmachtigd, ook namens het Personeel van Opdrachtnemer, afstand jegens Opdrachtgever van alle eventueel aan deze personen toekomende persoonlijkheidsrechten, in de mate waarin de toepasselijke regelgeving zodanige afstand toelaat."	Wij snappen uw vraag, echter kunnen we niet akkoord gaan met uw vraag omdat de ARBIT van toepassing is op deze aanbesteding en in de ARBIT andere artikelen zijn opgenomen met betrekking tot intellectuele eigendomsrechten.
109	ARV	Artikel 5.3 en 5.4 ARBIT	Op grond van deze artikelen bent u gerechtigd audits uit te (laten) voeren, waarvoor ieder haar eigen kosten draagt. Wij achten het niet wenselijk dat u het recht heeft onderzoek te (laten) doen naar de naleving van de overeenkomst. Dergelijke audits brengen veel kosten met zich. Daarnaast zou het totstaan van audits door of namens klanten, gezien de grote hoeveelheid klanten die wij bedienen, ertoe leiden dat onze bedrijfsvoering verstoord wordt. Kunt u bevestigen dat u geen audits zult (laten) uitvoeren?	Niet akkoord. Met de zinsnede dat "dit redelijkerwijs niet van haar kan worden verwacht" in artikel 5.3 ARBIT 2022 zijn wij van mening dat voldoende is gewaarborgd dat bij een dergelijke audit alleen gegevens en systemen betrokken worden die betrekking hebben op de uit te voeren c.q. uittevoerende werkzaamheden en geheimhoudingsverplichtingen van Opdrachtnemer gederbidigd zullen worden.
110	ARBIT	Art. 5.3	In beginsel is Gegadigde akkoord met de medewerking aan een mogelijke audit door de Aanbestedende Dienst. Is de Aanbestedende Dienst bereid om aan deze bepaling toe te voegen dat de audit niet mag worden uitgevoerd door een concurrerende onderneming van de Gegadigde? Indien u dit niet wenst te bevestigen en/of aan te passen, wilt u dat dan motiveren?	Niet akkoord. Indien wij een audit laten uitvoeren door een derde, dan dient deze partij ook aan de voorwaarden met betrekking tot geheimhouding te voldoen.
111	ARBIT	Art. 5.4	Gegadigde gaat alleen akkoord met het dragen van de kosten van een audit als uit de audit blijkt dat Gegadigde haar verplichtingen van niet ondergeschikt belang onder de Overeenkomst niet is nagekomen. De Aanbestedende Dienst kiest er immers zelf voor om een audit uit te (laten) voeren en is zodanig ook redelijkerwijs degene die de kosten daarvan dient te dragen, tenzij is gebleken dat de Aanbestedende Dienst in ernstige mate is benadeeld danwel schade heeft geleden door de niet-nakoming van Gegadigde. Kunt u hiermee akkoord gaan? Zo niet, Kunt u dan motiveren waarom niet?	Niet akkoord. Opdrachtnemer dient haar verplichtingen onder de Overeenkomst, van ondergeschikt of niet ondergeschikt belang, na te komen.
112	ARV	Artikel 8.3 ARBIT	Wij achten het onnuttig in geval van twijfel op voorbaat te bepalen dat de IE-rechten in dat geval bij u rusten. In dergelijke gevallen dienen partijen een procedure te starten bij een onafhankelijke rechter om te bepalen bij welke partij de intellectuele eigendomsrechten rusten. De laatste zin van het artikel bepaalt dat u ongeacht de uitkomst voort kunt gaan met het gebruik van de Prestatie. Deze zin is wat ons betreft handhaafbaar, zodat u te allen tijde de Prestatie kunt blijven gebruiken. Kunt u derhalve instemmen met het wijzigjen van artikel 8.3 ARBIT als volgt: " Bij verschil van mening tussen partijen over intellectuele eigendomsrechten op (delen van) een Prestatie kan er, door één der partijen een procedure aanhangig worden gemaakt bij een daartoe bevoegde rechter, welke zal beslissen aan wie van de partijen de intellectuele eigendomsrechten toebehoren. Opdrachtgever mag ongeacht de uitkomst van dat geschil voortgaan met het Overeengekomen gebruik."	Art. 8.3 ARBIT zal worden vervangen met: "Bij verschil van mening tussen partijen over intellectuele eigendomsrechten op de resultaten van (delen van) een Prestatie wordt er, behoudens tegenbewijs, vanuit gegaan dat die rechten bij Opdrachtgever berusten. Opdrachtgever mag ongeacht de uitkomst van dat geschil voortgaan met het Overeengekomen gebruik."
113	ARBIT	Art. 8.1	Teneinde eventuele misverstanden te voorkomen zouden wij graag zien dat deze bepaling als volgt wordt aangevuld: "Dit laat de bevoegdheid van Wederpartij onverlet om de aan die diensten ten grondslag liggende onderdelen, algemene begrippen, ideeën, ontwerpen, documentatie, werken, programmeertalen en dergelijke, zonder enige beperking voor andere doeleinden toe te passen en te exploiteren, hetzij voor zichzelf hetzij voor derden. Evenmin tast een eventuele overdracht van rechten van intellectuele of industriële eigendom het recht van Wederpartij aan om ten behoeve van zichzelf of derden producten en/of diensten te ontwikkelen die soortgelijk zijn aan die welke ten behoeve van Opdrachtgever zijn of worden geleverd." Zou u dit willen bevestigen c.q. willen aanpassen? Indien u dit niet wenst te bevestigen en/of aan te passen, wilt u dat dan motiveren?	Niet akkoord. Uw voorstel druist in tegen de strekking van artikel 8.1. De resultaten van de opdracht dienen bij Opdrachtgever te blijven en mogen niet op enige wijze (her)gebruikt worden.

114	ARBIT	Art. 8.5 & Art. 8.6	Is de Aanbestedende Dienst bereid om de volgende bepaling toe te voegen aan de genoemde artikelen? "De vrijwaring is niet van toepassing voor zover een inbreuk, als bedoeld in artikel 8 van de Voorwaarden, is ontstaan als gevolg van een door Opdrachtgever/Deelnemer of een door Opdrachtgever/Deelnemer ingeschaalde derde aangebrachte modificatie in de Prestatie, alomtinde de inbreuk het gevolg is van onjuist of onoordeelkundig gebruik van de Prestatie door Opdrachtgever."	Wij snappen uw vraag, maar gaan niet akkoord met uw voorstel. Wij achten het door u geschetste scenario als niet realistisch, omdat Opdrachtnemer zelfstandig de pentesten uit zal voeren en Opdrachtgever/Deelnemer enkel de onderzoekresultaten van Opdrachtnemer ontvangt. Indien Opdrachtgever/Deelnemer herstelwerkzaamheden uitvoert, naar aanleiding van de pentest, dan staat dit los van de werkzaamheden van Opdrachtnemer.
115	ARV	Artikel 8.6 ARBIT	Op grond van dit artikel dienen wij op onze kosten alle maatregelen te nemen die kunnen bijdragen tot het voorkomen van stagnatie van Opdrachtgevers bedrijfsvoering. Ons inziens dient deze bepaling onder de algemene aansprakelijkheidsbeperking van artikel 26 ARBIT te vallen. Kunt u derhalve instemmen met het schrappen van artikel 8.6 ARBIT?	Niet akkoord.
116	ARBIT	Art. 8.7	"In rechte betrekken" betekent niet noodzakelijkerwijs dat de vordering van de derde ook succesvol is of zal zijn. Een niet-valide vordering zou naar mening van Gegadigde geen recht op ontbinding mogen geven. Bent u derhalve bereid overeen te komen dat het recht van de Aanbestedende Dienst om de Overeenkomst te ontbinden zoals bedoeld in dit artikel, pas toepassing kan hebben wanneer een rechter heeft bepaald dat inderdaad sprake is van een schending van intellectuele eigendomsrechten? Zo niet, kunt u dan motiveren waarom niet?	Wij gaan niet akkoord met uw voorstel. Wij willen echter wel benadrukken dat we niet zomaar overgaan tot ontbinding van de overeenkomst.
117	ARV	Artikel 12.3 ARBIT	Op grond van dit artikel dienen wij gedurende twaalf maanden na Acceptatie, gebreken voor onze rekening te herstellen. Dit artikel is wet ons betreft niet passend bij het soort dienstverlening dat u uitvoert. Wij leveren adviesdiensten, waarbij wij een pentest uitvoeren op uw systeem op enig moment. Wij kunnen hiervoor geen langdurige garantie geven, nu de situatie omtrent informatiebeveiliging na verloop van tijd kan veranderen. Kunt u er derhalve mee instemmen dat artikel 12.3 buiten toepassing wordt verklaard?	Wij snappen uw vraag, maar gaan niet akkoord met uw voorstel. Artikel 12.3 blijft van toepassing, echter passen wij de termijn zoals genoemd in artikel 12.3 ARBIT-2022 aan naar maximaal 2 maanden. Dit zal worden vermeld in de definitieve Raamovereenkomst.
118	ARV	Artikel 12.7, 13 ARBIT en bijzondere bepalingen koop, gebruiksrechten, opdrachten en onderhoud	Deze bepalingen zien op onderhoud, koop en gebruiksrechten. U heeft een opdracht uitgevaardigd voor het uitvoeren van pentesten. Gelet op de uitgevaardigde opdracht, is in dit geval geen sprake van koop of de mogelijkheid van gebruiksrechten op bijvoorbeeld enig IT systeem. Daarnaast is het niet mogelijk onderhoud uit te voeren aan pentesten. Wij vragen u daarom te bevestigen dat deze bepalingen niet van toepassing zijn op deze opdracht.	Akkoord.
119	ARBIT	Art. 14.3 sub B	Bent u bereid overeen te komen het recht op schadevergoeding (sub b) enkel bestaat indien en voor zover deze meer bedraagt dan de boete? Zo niet, kunt u dan motiveren waarom niet?	Niet akkoord. Het doel en de grondslag van een boete en schadevergoeding zijn verschillend van elkaar.
120	ARBIT	Art. 15.5	Indien de Aanbestedende Overheid weigert de facturen te betalen zonder gerede grond, dan is de Inschrijver verplicht om de werkzaamheden te blijven uitvoeren. Wij zijn van mening dat het niet in alle gevallen redelijk is het wettelijk opschortingsrecht of ontbindingsrecht aan Inschrijver te ontnemen. Wij stellen daarom voor aan artikel 15 lid 5 het volgende toe te voegen: "In geval van de overschrijving van een betalingstermijn door Opdrachtgever of (gedeeltelijke) niet betaling door Opdrachtgever van een factuur, anders dan vanwege het feit dat hij van mening is dat de factuur onjuist of de Prestatie onduidelijk is en hij Wederpartij daarvan adequaat op de hoogte heeft gebracht, heeft Opdrachtnemer het recht om de werkzaamheden op te schorten of te beëindigen, tenzij het niet kunnen opschorten en/of het niet kunnen beëindigen van de werkzaamheden onredelijk bezwarend is voor de Opdrachtgever." Kunt u hiermee akkoord gaan? Zo niet, kunt u dan motiveren waarom niet?	Niet akkoord. Dit is ter bescherming en continuering van de werkzaamheden van de SSO CN.
121	ARV	Artikel 17.3 ARBIT	Wij beschikken over een Informatie Privacy Management Systeem (hierna: IPMS) dat voorziet in een plan-do-check-act cyclus, waardoor continu aandacht bestaat voor informatiebeveiliging en privacy in de producten en diensten die wij onze klanten leveren. Dit systeem is gebaseerd op de ISO-27001-norm. Het IPMS wordt jaarlijks zowel intern (door onze eigen afdeling ICT) als extern beoordeeld door middel van audits. Dit zorgt ervoor dat wij inzicht hebben in de risico's en kwetsbaarheden van onze IT-beveiliging en dat onze organisatie blijft voldoen aan de ISO-27001-normering. Door het overleggen van de ISO-verklaring kunnen wij aantonen dat wij onze IT-beveiliging op orde hebben. Dit neemt ons inziens het belang voor het uitvoeren van een audit weg. Op verzoek kunnen wij een kopie van het certificaat opsturen alomede de verklaring van toepasselijkheid hiervan. Wij verzoeken u daarom artikel 17.3 te schrappen. Kunt u hiermee instemmen?	Wij kunnen niet akkoord gaan met uw voorstel, omdat daarmee het artikel voor alle inschrijvers komt te vervallen.
122	ARV	Artikel 17.5 ARBIT	In geval van schending van de geheimhoudingsplicht geldt een boete van € 50.000 per gebeurtenis. Dit boetebeding werkt aanvullend op overige toekomende rechten, waaronder het recht op schadevergoeding. Dit betekent dat niet alleen een flinke boete verschuldigd zou zijn, maar ook een aanspraak op schadevergoeding kan worden gemaakt. Er zijn voldoende contractuele en wettelijke mogelijkheden om schade vergoed te krijgen, indien de geheimhoudingsplicht geschonden wordt. Een dergelijke flinke boete daarnaast, is daarom niet nodig en ons inziens buiten proportioneel. Wij stellen daarom voor het boetebeding te schrappen. Kunt u hiermee instemmen?	Niet akkoord. Wij zijn van oordeel dat schending van geheimhoudingsverplichtingen hoe dan ook moet worden voorkomen; de aanwezigheid van opzet of andere omstandigheden spelen in dat kader geen rol. De boete dient daartoe als extra incentive voor de nakoming van de geheimhoudingsverplichtingen.
123	ARBIT	Art 17.5	In artikel 17.5 is een direct opeisbare boete van €50.000,- per overtreding opgenomen. Deze boete is erg hoog. Bent u bereid de boete bij overtreding van de geheimhoudingsverplichting te beperken tot EUR 10.000,00? Van een dergelijke boete gaat nog steeds voldoende preventieve werking uit. Wij stellen voor de bepaling als volgt aan te passen: "Indien een partij geen redelijke maatregelen heeft genomen om de geheimhouding te waarborgen en/of te beperken en de in artikel 17.1 opgenomen geheimhoudingsverplichting schendt, is deze partij aan de andere partij een onmiddellijk opeisbare boete verschuldigd van maximaal €10.000,-." Kunt u met hiermee akkoord? Zo nee, bent u bereid om de boete uit artikel 17.5 te verlagen naar een ander lager bedrag?	Niet akkoord. Zie het antwoord op vraag 122.

124	ARBIT	Art 19.2	Bent u bereid om een EU equivalent van de VOG te aanvaarden voor Personeel dat niet woonachtig is in Nederland, bijvoorbeeld in België?	Akkoord. Het is voor ons niet van doorslaggevend belang of een medewerker beschikt over een Nederlandse VOG (Verklaring Ontrent het Gedrag) of een Belgische gelijkwaardige verklaring (zoals een uittreksel uit het strafregister), mits deze screening aantoonbaar onderdeel is van het integrale screeningsbeleid van de leverancier. Belangrijk is dat hiermee wordt gewaarborgd dat betrokken medewerkers geschikt en betrouwbaar zijn voor het uitvoeren van de werkzaamheden, zeker waar het gaat om toegang tot gevoelige systemen of (persoons)gegevens. Indien Opdrachtnemer van deze optie gebruik wenst te maken, dan dient hij het type screening (anders de VOG) eerst ter goedkeuring voor te leggen aan Opdrachtgever.
125	ARV	Artikel 19.3 ARBIT	Op grond van dit artikel kunt u onze medewerkers (doen) onderwerpen aan een veiligheidsonderzoek. Wij onderwerpen onze werknemers aan een Pre-employment screening en kunnen desgewenst een VOG van onze werknemers overleggen. Ons inziens is uw belang hiermee voldoende gewaarborgd. Kunt u er geliet op voorstaande mee instemmen om artikel 19.3 ARBIT buiten toepassing te verklaren?	Niet akkoord. Wij wensen ons het recht te behouden om een beroep te kunnen doen op dit artikel.
126	ARV	Artikel 21 ARBIT	Op grond van dit artikel is het ons niet toegestaan in publicaties of reclame-uitingen melding te maken van de Prestatie of uw naam te gebruiken als referentie, tenzij wij daarvoor toestemming hebben ontvangen van u. Wij wensen dit artikel wederkerig te make, geliet op de aard van onze organisatie en regelgeving die daarmee gepaard gaat. Kunt u hiermee instemmen?	Akkoord. Wij maken geen reclame.
127	ARBIT	Art. 22.1	Op grond van artikel 22.1 ARBIT heeft Inschrijver niet het recht om zonder toestemming van Aanbestedende dienst-Personeel te vervangen. Dit is volgens ons niet redelijk. Bent u bereid om dit artikel als volgt te wijzigen: "Indien Wederpartij vervanging van Personeel wenst, zal hij daarover eerst met Opdrachtgever in overleg treden teneinde gezamenlijk een passende oplossing te vinden." Zo niet, kunt u dan motiveren waarom niet?	Niet akkoord. Indien Inschrijver/Opdrachtnemer mede door de CV's in zijn Nadere Offerte een Nadere Opdracht wilt, dan is dat niet toegestaan. Indien de contactpersoon voor de Raamovereenkomst verandert, gaan we daar uiteraard wel over in overleg met elkaar. Graag willen wij wel benadrukken dat wij het vervangen van Personeel niet op onredelijke gronden weigeren en dat we aan het vervangen voorwaarden kunnen verbinden.
128	ARBIT	Art. 22.2	Op grond van artikel 22.2 ARBIT heeft u het recht om eenzijdig, zonder overleg en zonder verdere motivatie, vervanging van medewerkers te eisen. Dit is volgens ons niet redelijk en wij kunnen niet op voorhand garanderen dat er ten allen tijden een geschikte vervanger beschikbaar is. Bent u bereid om dit artikel als volgt te wijzigen: "Indien Opdrachtgever vervanging van Personeel verlangt, zal hij daarover eerst met Wederpartij in overleg treden teneinde gezamenlijk een passende oplossing te vinden." Zo niet, kunt u dan motiveren waarom niet?	Niet akkoord. Wij wensen dit recht te behouden indien wij achten dat de inzet van Personeel om redenen in de persoon gelegen niet langer wenselijk is, zonder daarvoor eerst in overleg te treden met Wederpartij.
129	ARV	Artikel 26.2 ARBIT	Dit artikel bepaalt dat de aansprakelijkheid voor persoons- of zaakschade is beperkt tot € 1.250.000 per gebeurtenis. In voorkomend geval leidt dit tot een aansprakelijkheid van een verbod van de fee die niet meer in redelijke verhouding staat. Wanneer de fee bijvoorbeeld € 12.500 is voor een enkele pentest, is de mogelijke maximale aansprakelijkheid 100 keer de fee. Binnen onze branche is het gebruikelijk de aansprakelijkheid per jaar te beperken tot drie maal het honorarium voor het verrichten van de werkzaamheden. In dit geval kunnen wij echter instemmen met een algemene aansprakelijkheidsbeperking van vier keer de fee van de specifieke nadere opdracht. We stellen daarom voor de aansprakelijkheid als genoemd in artikel 26.3 in algemene zin te laten gelden, waarbij de vergoeding van de nadere opdracht als uitgangspunt wordt genomen. Dit zou ertoe leiden dat de artikelen 26.2 en 26.3 samengevoegd kunnen worden tot de volgende bepaling: "De aansprakelijkheid van Partijen is per gebeurtenis beperkt tot een bedrag van ten hoogste viermaal de hoogte van de Vergoeding (voor de Nadere Overeenkomst waaruit de schade voortvloeit), waarbij voor wel betreft de Vergoeding alleen dat gedeelte in aanmerking wordt genomen dat betrekking heeft op de laatste twaalf (12) maanden waarin de Prestatie is verricht. Samenhangende gebeurtenissen worden daarbij aangemerkt als één gebeurtenis." Kunt u instemmen met de hiervoor voorgestelde wijziging?	Wij snappen uw vraag, maar gaan niet akkoord met uw voorstel. De tekst wordt echter wel aangepast naar: "Tenzij anders overeengekomen, is de Partij die toerekenbaar tekortschiet in de nakoming van haar verplichtingen tegenover de andere Partij aansprakelijk voor de door de andere Partij geleden dan wel te lijden schade, met dien verstande dat de aansprakelijkheid als volgt beperkt is: - voor opdrachten waarvan de totale waarde kleiner is dan of gelijk aan € 50.000,-: € 150.000,- per gebeurtenis en € 300.000,- per contractjaar of gedeelte van een jaar dat de Overeenkomst van kracht is; - voor opdrachten waarvan de totale waarde meer is dan € 50.000,- maar kleiner dan of gelijk aan € 100.000,-: € 300.000,- per gebeurtenis en € 500.000,- per contractjaar of gedeelte van een jaar dat de Overeenkomst van kracht is; - voor opdrachten waarvan de totale waarde meer is dan € 100.000,- maar kleiner dan of gelijk aan € 150.000,-: € 500.000,- per gebeurtenis en € 1.000.000,- per contractjaar of gedeelte van een jaar dat de Overeenkomst van kracht is; - voor opdrachten waarvan de totale waarde meer is dan € 150.000,- maar kleiner dan of gelijk aan € 500.000,-: € 1.500.000,- per gebeurtenis en € 3.000.000,- per contractjaar of gedeelte van een jaar dat de Overeenkomst van kracht is; - voor opdrachten waarvan de totale waarde meer is dan € 500.000,-: € 3.000.000,- per gebeurtenis en € 5.000.000,- per contractjaar of gedeelte van een jaar dat de Overeenkomst van kracht is. Samenhangende gebeurtenissen worden daarbij aangemerkt als één gebeurtenis."
130	ARBIT	Art. 26.3	Gelet op de aard van de dienstbesteding is het niet redelijk dat Gepagilde aansprakelijk kan worden gesteld voor eventuele schade, indien zij binnen de grenzen van haar opdracht opereert. Bent u bereid de volgende bepaling of een bepaling van gelijke strekking op te nemen in de Raamovereenkomst: "In afwijking van artikel 26 ARBIT, is iedere aansprakelijkheid van Opdrachtnemer, daaronder begrepen schadevergoeding in welke vorm dan ook, alsmede vergoeding van indirecte schade of gevolgschade of schade wegens gederfde omzet of winst, vertragschade, schade wegens verlies van gegevens, schade wegens overschrijding van termijnen als gevolg van gewijzigde omstandigheden, diefstal, verlies of beschadiging van zaken tijdens de Pentesten en schade wegens door Opdrachtnemer gegeven inlichtingen of adviezen waarvan de inhoud niet uitdrukkelijk onderdeel van de overeenkomst vormt. Mocht Opdrachtnemer ondanks het voorgaande toch aansprakelijk zijn, dan is de aansprakelijkheid van Opdrachtnemer altijd beperkt tot het bedrag dat Opdrachtnemer heeft gefactureerd voor de bepaalde dienst ten aanzien waarvan het schadeveroorzakende voorval zich voordoet, over de maand waarin het	Niet akkoord. In het geval Opdrachtgever Opdrachtnemer aansprakelijk stelt dan geldt de aansprakelijkheidsregeling zoals staat weergegeven bij het antwoord op vraag 129.

131	ARV	Artikel 26.4.d ARBIT	In dit artikel worden gevallen beschreven wanneer de aansprakelijkheidsbeperking komt te vervallen. Wij zijn alleen bereid een onbeperkte aansprakelijkheid te accepteren voor eventuele verhaalsacties op grond van artikel 82 AVG. Overigens menen wij dat een verhaalsactie op grond van artikel 82 AVG niet aan de orde zal zijn c.q. niet zal slagen, aangezien partijen zelfstandig verwerkingsverantwoordelijke zijn en niet betrokken bij dezelfde verwerking (zoals lid 4 van artikel 82 AVG vereist). Het verhalen van boetes opgelegd door de Autoriteit is niet conform de werking van de AVG. Boetes die opgelegd kunnen worden door een toezichthoudende autoriteit zijn geregeld in artikel 83 AVG. Boetes kunnen opgelegd worden aan een verwerker of een verwerkingsverantwoordelijke indien er gehandeld is in strijd met een (beoefbare) verplichting op grond van de AVG. De door u opgenomen zin suggereert echter dat een partij een boete opgelegd kan krijgen die toerekenbaar is aan een andere partij en dat de eerste partij daarom het recht moet hebben om de boete te verhalen. Er is echter geen juridische grondslag op grond waarvan de opdrachtgever een boete opgelegd krijgt die toerekenbaar is aan opdrachtnemer. Opdrachtgever kan alleen een boete opgelegd krijgen indien zij zelf een op haar rustende verplichting geschonden heeft. Dit geldt ongeacht of er sprake is van een verwerker – verwerkingsverantwoordelijke verhouding tussen partijen of dat er sprake is van een verhouding tussen twee verwerkingsverantwoordelijken. Kunt u instemmen met het wijzigen van artikel 26.4.d ARBIT als volgt: "In geval van een verhaalsactie op grond van artikel 82 AVG."	Wij gaan niet akkoord met uw voorstel. Het verhaalsrecht heeft tevens betrekking op het vergoeden, voorkomen en beperken van door betrokkenen te lijden schade.
132	ARBIT	Art. 29.2	Geliet op onze vraag bij artikel 26.3, bent u bereid de dekking van de verzekering in overeenstemming te brengen met de in dit artikel 26.3 voorgestelde bedragen?	Niet akkoord.
133	ARV	Artikel 29.3 ARBIT	Wij kunnen niet akkoord gaan met het bepaalde in artikel 29.3, daar wij geen mededelingen doen van eerdere claims onder de verzekering, aangezien dit als bedrijfsvertrouwelijke informatie wordt beschouwd. Wij verzoeken u daarom artikel 29.3 als volgt aan te passen: "Wederpartij overlegt op verzoek onverwijld bewijs van premiebetaling aan Opdrachtgever." Kunt u hiermee instemmen?	Wij snappen uw vraag en passen het artikel als volgt aan: Oud: <i>"Wederpartij overlegt op verzoek onverwijld bewijs van premiebetaling aan Opdrachtgever waarbij Wederpartij, behoudens in het geval wettelijke verplichtingen daaraan in de weg staan, mededeling doet van eerdere claims onder dezelfde polis in het lopende verzekeringsjaar".</i> Nieuw: <i>"Wederpartij overlegt op verzoek onverwijld bewijs van premiebetaling aan Opdrachtgever waarbij Wederpartij, behoudens in het geval wettelijke verplichtingen daaraan in de weg staan"</i>
134	ARBIT	Art 30.1	De term 'ontbinden' heeft juridisch gezien het gevolg dat Gegadigde de geleverde diensten moet terugnemen en dat Gegadigde de door de Aanbestedende Dienst betaalde facturen moet terugbetalen. Geliet op de aard van de opdracht is dit slecht uitvoerbaar. Gegadigde vraagt u daarom het volgende toe te voegen: "Voor zover in de voorwaarden en de Overeenkomst wordt gesproken over 'ontbinden' geldt dat dit enkel geldt voor toekomstige verplichtingen en geen ongedaanmakingsverplichtingen met zich meebrengt.". Kunt u hiermee akkoord gaan? Zo niet, kunt u dan motiveren waarom niet?	Niet akkoord. Als een pentest volledig is afgerond en hier door Opdrachtgever akkoord op is gegeven, dan hoeft Opdrachtnemer deze factuur niet terug te betalen. Voor lopende zaken wordt gekken naar wat redelijk en billijk is.
135	ARBIT	Art 30.2	Gegadigde acht het niet redelijk dat een situatie van overmacht leidt tot een mogelijkheid tot ontbinding, nu dit een ongedaanmakingsverplichting met zich meebrengt. De aard van de dienstverlening van Gegadigde brengt mee dat een ongedaanmakingsverplichting praktisch lastig hanteerbaar is en daarbovenop is het niet redelijk dat een situatie van overmacht resulteert in het moeten terugbetalen van de vergoeding. Kunt u derhalve bevestigen dat een situatie van overmacht slechts zal kunnen leiden tot een opzeggingsbevoegdheid? Zo niet, kunt u dan motiveren waarom niet?	Niet akkoord. Overmacht kan wel degelijk leiden tot ontbindingen. Verder verwijzen wij u naar het antwoord op vraag 134.
136	ARBIT	Art 30.2	Bent u bereid de termijn vermeld in dit Artikel aan te passen naar een langere termijn van 30 Werkdagen?	Niet akkoord. Wij zijn aan de hand van de motivatie in uw vraagstelling geen reden om dit aan te passen.
137		Ontbrekende bepaling 1	De opdracht dient in voorkomend geval door de betrokken beroepsbeoefenaren te worden uitgevoerd met inachtneming van de voor hen geldende gedrags- en beroepsregels. Hiermee wordt in de voorwaarden en/of (concept) overeenkomst geen rekening gehouden. Ter bevestiging dat voornoemde regels gerespecteerd worden, stellen wij voor onderstaande bepaling op te nemen. Kunt u daarmee instemmen? "X.X De opdracht zal door Opdrachtnemer worden uitgevoerd met inachtneming van de voor de bij de uitvoering van de opdracht betrokken beroepsbeoefenaren geldende gedrags- en beroepsregels. Opdrachtnemer is nimmer gehouden tot enig handelen of nalaten dat met de hiervoor bedoelde regels strijdig of onverenigbaar is."	Niet akkoord.

138		Ontbrekende bepaling 2	Er ontbreekt een bepaling over de juistheid van informatie die u aan ons verstrekt in het kader van de uitvoering van deze opdracht. Om onze werkzaamheden correct uit te voeren, is het van belang dat de juiste, volledige en betrouwbare informatie wordt aangeleverd en dat wij daarvan mogen uitgaan. De informatie die u aan ons verstrekt is immers het uitgangspunt van onze werkzaamheden. Bent u bereid de volgende bepaling aan de ARVODI toe te voegen: "X.X Opdrachtnemer mag uitgaan van de juistheid, volledigheid en betrouwbaarheid van de aan Opdrachtnemer verstrekte informatie, ook indien deze van derden afkomstig is."	Net akkoord, dit is reeds verwerkt in artikel 4.3 in ARBIT 2022.
139	NOA / AL (8.3)		In de Nadere Offerte aanvraag staat het volgende: Facturatie vindt achteraf plaats op basis van nacalculatie van het werkelijk gemaakt aantal uren. De geoffeerde prijs in de Nadere offerte is de maximale prijs die Opdrachtgever aan Wederpartij zal betalen. Het beschrijvend document spreekt onder 8.3 ook over "Facturatie vindt echteraf plaats op basis van een vaste prijs". Wij vinden dit tegenstrijdig gezien we in de minicompentie een vaste prijs moeten afgeven. We stellen daarom ook voor dat het te allen tijde een vaste prijs betreft, zoals gangbaar is voor deze dienstverlening.	Wij gaan akkoord met uw voorstel.
140	NOA		In de Nadere Offerte aanvraag vermeldt u dat er ook telkens punten worden gegeven voor het team en de CV's aangeleverd moeten worden. We werken met een vast team en het per aanvraag herhaaldelijk meeturen van CV's staat op gespannen voet met privacy principes vanuit de AVG. Kunt u voldaan dat we in deze aanbesteding de CV's van ons team meeturen, u deze eenmalig meeneemt in de beoordeling den deze dus schrapt in de Nadere Offerte aanvraag?	Wij snappen uw vraag, maar kunnen hier helaas geen akkoord op geven. Wat voor u geldt, heeft namelijk niet voor andere raamcontractanten te gelden. Wij wensen bij iedere Nadere Offerteaanvraag CV's te ontvangen van de medewerkers die raamcontractant voor de Nadere Opdracht in wenst te zetten.
141	NOA		In de aanbestedingsdocumentatie worden twee methoden beschreven voor de beoordeling van het prijspeccet binnen de mini-compentie. Hierwel wij begrijpen dat Opdrachtgever hierin flexibiliteit wil behouden, achten wij het – mede vanuit transparantie en voorspelbaarheid voor alle partijen – wenselijk dat binnen de raamovereenkomst voor alle mini-compenties één en dezelfde beoordelingswijze voor prijs wordt gehanteerd. Inschrijver opteert voor optie 1 (lineaire beoordeling binnen de vooraf vastgestelde bandbreedte) als vaste methode binnen de mini-compenties, vanwege de helderheid en eenduidigheid die deze aanpak biedt. Is Opdrachtgever bereid deze beoordelingsmethode consequent toe te passen gedurende de looptijd van de overeenkomst?	Akkoord, zie 'bijlage 11 - Concept Nadere Offerteaanvraag v2'.
142	Concept Raamovereenkomst	6.4	In Artikel 6.4 staat: Uitdrukkelijk wordt bepaald dat indien Wederpartij geen ABB in rekening brengt, maar voor (een deel van) de Prestatie geen vrijstelling van ABB bijstelt te bestaan, deze niet ten laste komt van Opdrachtgever. U legt hiermee het risico van 6% ABB afdracht voor de uitvoering van (delen van) de Prestatie volledig neer bij Inschrijvers, die in dit stadium niet kunnen beoordelen in hoeverre er mogelijk ABB moet worden afgedragen. Dit gaat dan volledig ten koste van de winstmarge. Kunt u verduidelijken welke (delen van de Prestatie) naar uw mening mogelijk niet voor vrijstelling in aanmerking komen?	Graag verwijzen wij u voor informatie met betrekking tot de BTW percentages naar de volgende websites: 1. https://www.belastingdienst.nl/onderwerpen/algemene-bestedingsbelasting-bedrijven 2. https://ondernemersplein.overheid.nl/international-ondernemen/douane-en-belastingen/btw-bij-diensten-in-het-buitenland/
143	Concept Raamovereenkomst	7.1	In Artikel 7.1.1. staat: De betaling vindt plaats op basis van nacalculatie van het werkelijk gemaakt aantal uren. De geoffeerde prijs in de Nadere offerte is de maximale prijs die Opdrachtgever aan Wederpartij zal betalen. U vraagt dus van Inschrijvers een vaste prijs, maar als er minder uren benodigd zijn, dan wilt u minder betalen. Als er meer uren benodigd zijn dan gecaluleerd, dan is uw contractpartner de pinet. U legt hiermee de risico's voor de uitvoering van de Prestatie eenzijdig neer bij uw contractpartners. Aangezien u al Nadere offertes uitvraagt in volle concurrentie bij maximaal 5 contractpartners, kunt u er vanuit gaan dat zij allen al zeer scherp zullen aanbieden om kans te maken op de gunning. Bent u bereid om de eerste zin niet van toepassing te verklaren en het aangeboden bedrag in de Nadere offertes tevens te zien als het te factureren bedrag (conform zoals verwoord in uw Bijlage 12 Nadere Overeenkomst PEN testen Artikel 8.2?	Wij snappen uw vraag en gaan akkoord met uw voorstel.
144	Concept Raamovereenkomst	7.4	In Artikel 7.4 staat: Het moment van betalen wordt vastgelegd in de Nadere overeenkomst. In de gepubliceerde Bijlage 11 Nadere offerteaanvraag en Bijlage 12 Nadere overeenkomst wordt met betrekking tot facturatie en betaling verwezen naar de Raamovereenkomst. Mag Inschrijver er vanuit gaan dat betaling van verschuldigde bedragen van onbetwiste facturen te allen tijde binnen 30 dagen na factuurdatum plaatsvinden?	We hanteren een standaard betaaltermijn van 30 dagen na ontvangst van de factuur.
145	Concept Raamovereenkomst	9.1	In Artikel 9.1 staat: Wederpartij verbindt zich aan het ieder kwartaal geven van een gastcollege aan het MBO Bonaire na het winnen van een mini-compentie, als hij op Bonaire is, tenzij anders aangegeven door Opdrachtgever. Kunt u verduidelijken wat u in deze context bedoelt met "ieder kwartaal"?	Opdrachtnemer dient zich te verbinden aan de mogelijkheid dat hij maximaal één (1) keer per kwartaal een gastcollege moet geven aan het MBO Bonaire. Met ieder kwartaal bedoelen we iedere 3 maanden.
146	Concept Raamovereenkomst	Bijlage 7	In uw concept Raamovereenkomst en in Artikel 8.3 van de concept Nadere overeenkomst wordt melding gemaakt van Bijlage 7 Factuurvereisten RCN. In uw Raamovereenkomst staat bij Bijlage 7: Reeds in bezit van beide partijen. Inschrijver heeft in uw aanbestedingsdocumenten geen Factuurvereisten RCN kunnen terugvinden. Kunt u deze alsnog publiceren?	Zie bijlage 10 - Factuurvereisten NL.

147	ARBIT 2022	artikel 14.3 (sub b)	Inschrijver is van mening dat het niet redelijk is dat Opdrachtgever, naast een boete, ook nog schadevergoeding zou kunnen vorderen zonder dat het betaalde boetededrag hiervan afgetrokken wordt (dit gedeelte van de schade wordt dan feitelijk dubbel betaald). Wij stellen voor om in algemene zin het volgende overeen te komen: "Betaalde boetes strekken in mindering op eventueel verschuldigde schadevergoeding." Kunt u hiermee instemmen? Zo niet, dan verzoeken wij u dat duidelijk te motiveren danwel aan te geven waarom u het redelijk acht om zowel een boete als schade te kunnen vorderen in een voorkomend geval.	Niet akkoord. Zie het antwoord op vraag 119.
148	ARBIT 2022	artikel 15.5	Als de klant weigert te betalen, dan zijn wij verplicht om de werkzaamheden te blijven uitvoeren. Inschrijver is van mening dat het niet in alle gevallen redelijk is ons als Opdrachtnemer het wettelijk opschortingsrecht of ontbindingsrecht te ontnemen. Wij stellen daarom de volgende toevoeging voor: ", voor zover dit in redelijkheid van wederpartij kan worden verwacht.". Kunt u hiermee akkoord gaan?	Niet akkoord. Zie het antwoord op vraag 120.
149	ARBIT 2022	artikel 16	Een kredietinstellingsgarantie legt een aanzienlijk beslag op ons vermogen. In de toelichting op de ARBIT staat dat terughoudend moet worden omgegaan met het vragen van een dergelijke garantie. Inschrijver wil u daarom vragen om artikel 16 niet van toepassing te laten zijn. Kunt u hiermee akkoord gaan?	Akkoord. Wij zullen geen voorschot betalen.
150	ARBIT 2022	artikel 17.5	In artikel 17.5 is een direct oplosbare boete van €50.000,- per overtreding opgenomen. Deze boete is buiten proportioneel. Bent u bereid de boete bij overtreding van de geheimhoudingsverplichting te beperken tot EUR 10.000,-? Dit doet nog steeds "zijn". Inschrijver stelt voor de bepaling als volgt aan te passen: 'Indien een partij geen redelijke maatregelen heeft genomen om de geheimhouding te waarborgen en/of te beperken en de in artikel 17.1 opgenomen geheimhoudingsverplichting schendt, is deze partij aan de andere partij een onmiddellijk oplosbare boete verschuldigd van maximaal €10.000,-. Kunt u hiermee akkoord gaan?	Niet akkoord. Zie het antwoord op vraag 122.
151	ARBIT 2022	artikel 26.1, 26.2 en 26.3	Zoals bekend is in voorschrift 3.90 lid 1 Gids Proportionaliteit (GP) bepaald dat de aanbestedende dienst geen aansprakelijkheid mag verlangen die op geen enkele manier is gelimiteerd. Uit Advies 311 van de Commissie van Aanbestedingsexperts volgt dat een uitsluiting van een aansprakelijkheidsbeperking in strijd is met voorschrift 3.90 GP. Door een aansprakelijkheid te beperken per gebeurtenis maar het aantal gebeurtenissen niet, is er in feite sprake van onbeperkte aansprakelijkheid. Daarnaast is een onderscheid tussen persoon en zaakschade en alle andere schade ook niet proportioneel en daarmee niet acceptabel. Inschrijver wenst dan ook, zoals tevens in de ICT-markt te doen gebruikelijk (1) aansprakelijkheid voor indirecte schade, waaronder begrepen gevolgschade, gederfde winst, gemiste besparingen, vermindering of verlies van data en schade door bedrijfsstagnatie e.d. nadrukkelijk uit te sluiten en (2) haar aansprakelijkheid voor berekenbare tekortkoming(en) in de nakoming van de overeenkomst of anderszins, inclusief voor garanties en vrijwaringen, te beperken tot directe schade tot maximaal 1,5 keer de jaarlijkse waarde van de opdracht per jaar. Bent u bereid de hierboven onder (1) en (2) voorgestelde wijzigingen door te voeren? Indien u niet akkoord bent, verzoeken wij u zulks te onderbouwen en een alternatieve eis te stellen die wel compliant is met de Gids Proportionaliteit en algemene beginselen van behoorlijk bestuur. Zou u dit willen bevestigen c.q. willen aanpassen? Indien u dit niet wenst te bevestigen en/of aan te passen, wilt u dat dan motiveren?	Wij snapten uw vraag, maar gaan niet akkoord met uw voorstel. Verder verwijzen wij u naar het antwoord op vraag 129.
152	ARBIT 2022	artikel 30	De term 'ontbinden' heeft juridisch gezien het gevolg dat Opdrachtnemer de geleverde diensten moet terugnemen en dat Opdrachtnemer de door Opdrachtgever betaalde facturen moet terugbetalen. Gelet op de aard van de opdracht is dit slecht uitvoerbaar. Inschrijver wil u daarom vragen om het volgende toe te voegen: "Voor zover in de Voorwaarden en de Overeenkomst wordt gesproken over 'ontbinden' geldt dat dit enkel geldt voor toekomstige verplichtingen en geen ongedaanmakingsverplichtingen met zich brengt.". Kunt u hiermee akkoord gaan?	Niet akkoord. Verder verwijzen wij u naar het antwoord op vraag 134.
153	ARBIT 2022	artikel 30.3	Fusies en overnames vinden geregeld plaats en doen niet af aan de gebondenheid van partijen aan het contract. Bij een fusie of overname is er echter wel een verdwijnende onderneming die wordt ontbonden of waarvan de onderneming wordt gestaakt, wat door dit artikel een recht op ontbinding zou meebrengen, ondanks dat de verkrijgende partij gebonden is aan de overeenkomst. Bent u derhalve bereid dat het recht te ontbinden in geval van een fusie, overname of reorganisatie niet op onredelijke gronden door Opdrachtgever zal worden ingeroepen?	Wij snapten uw vraag. Indien de door u beschreven situatie zich voordoet wordt gekeken naar wat redelijk en billijk is.
154	Bijlage 2	Eis 8	De penetratietests van Inschrijver beschikken over praktijkgerichte certificeringen, zoals OfsSec OSCP (Offensive Security Certified Professional), OfsSec OSWP (Offensive Security Wireless Professional), OfsSec OSWA (Offensive Security Web Assessor) en TCM PNPT (Practical Network Penetration Tester). Deze certificeringen zijn sterk praktijkgericht en tonen aan dat de betreffende medewerkers over aantoonbare hands-on vaardigheden beschikken. Kan Opdrachtgever bevestigen dat de genoemde certificeringen als gelijkwaardig worden beschouwd aan de Certified Ethical Hacker (CEH) certificering, zoals genoemd in de aanbestedingsdocumenten?	Wij vragen dat de medewerkers van inschrijver in het bezit moeten zijn van een certificaat of diploma waarmee zij aantonen leefschaarheden in kaart te kunnen brengen en in staat zijn om gericht te adviseren over organisatorische, technische en personele cybersecuritymaatregelen. Het is aan Inschrijver/Opdrachtnemer om aan te tonen dat hij aan het bovenstaande voldoet.
155	Bijlage 2	Eis 13	De medewerkers van Inschrijver zijn in het bezit van een recente VOG. Heeft Opdrachtgever specifieke wensen of eisen met betrekking tot het screeningsprofiel of de aard van de VOG die venist te voor de uitvoering van deze opdracht? Indien ja, kunt u aangeven welk screeningsprofiel van toepassing is?	Gezien de aard van de werkzaamheden, waaronder toegang tot (gevoelige) persoonsgegevens en kritieke IT-infrastructuren – achten wij het noodzakelijk dat het VOG-onderzoek in elk geval de profielen Informatie (11) en Systemen (12) dekt. Deze profielen waarborgen dat de betrokkene geen relevante justitiële antecedenten heeft die risico's vormen voor onze informatievoorziening of systemen.
156	Bijlage 2	Eis 25	Inschrijver maakt voor de uitvoering van haar dienstverlening gebruik van cloudomgevingen. Deze cloudomgevingen zijn essentieel om de gewenste kwaliteit en continuïteit te kunnen waarborgen. Inschrijver beschikt over aantoonbare maatregelen waarmee de beveiliging van deze cloudsystemen is geborgd. Kan Opdrachtgever overwegen om de betreffende eis met betrekking tot het gebruik van cloudomgevingen te laten vervallen, of kan Opdrachtgever specificeren welke concrete risico's zij niet ten aanzien van het gebruik van cloudomgevingen? Op deze manier kan Inschrijver gericht aantonen hoe deze risico's tot een acceptabel niveau zijn gemitigeerd.	Zie het antwoord op vraag 70.
157	Bijlage 2	Eis 28	Opdrachtgever vraagt om toetsing van het IT-systeem conform de 'NCSC ICT-Beweringsrichtlijnen voor Webapplicaties 2015'. Is er een specifieke reden waarom Opdrachtgever kiest voor de versie uit 2015? De meest recente versie van deze richtlijnen is uit 2024.	Zie het antwoord op vraag 74.
158	Beschrijvend document	Pagina 6	Opdrachtgever geeft aan voornemens te zijn om binnen de raamovereenkomst per penetratietest een minicompetitie te organiseren. Inschrijver begrijpt deze keuze, maar wil Opdrachtgever verzoeken om ook een roulatiesysteem te overwegen. Met een roulatiesysteem wordt het werk structureel verdeeld over meerdere leveranciers, wat zorgt voor diversiteit in aanpak en inzichten. Bovendien kan deze werkwijze de efficiëntie verhogen, omdat niet voor elke opdracht een volledige selectieprocedure hoeft te worden doorlopen. Dit kan met name voordelen bieden wanneer periodiek penetratietesten op dezelfde systemen plaatsvinden, aangezien 'verse ogen' kunnen bijdragen aan het signaleren van nieuwe risico's en verbeterpunten. Is Opdrachtgever bereid om een roulatiesysteem als alternatief voor de minicompetitie te overwegen?	Zie het antwoord op vraag 1.

159	Beschrijvend document		Normaliter worden in heel veel aanbestedingsprocedures een UEA (Uniform Europees Aanbestedingsformulier) gevraagd. Dit zien wij niet terugkomen in de aanbestedingsleidraad. Kan u bevestigen dat wij de UEA in het kader van deze aanbesteding NIET moeten aanleveren?	In plaats van een UEA hanteert SSO CH de Eigen Verklaring. Zie Bijlage 1 - Eigen verklaring.
160	Beschrijvend document	2,1	In paragraaf 2.1 van het Beschrijvend document wordt voor BCN gesproken over 'circa tien (8) pentesten per jaar. Kunt u bevestigen welk aantal bedoeld wordt?	Zie het antwoord op vraag 7.
161	Beschrijvend document	2,1	Kunt u nadere toelichting geven op de wijze van gunning binnen de minicompenties? Worden deze altijd gegund op BPV of speelt alleen prijs een rol?	De Nadere offerteaanvragen kunnen wij gunnen op basis van beste prijs-kwaliteitsverhouding en laagste prijs, afhankelijk van het type uitvraag.
162	Beschrijvend document	2,1	Kunt u per type pentest (white/grey/black box) aangeven wat de verwachte minimale en maximale scope is? Of wordt dit uitgeschreven in de minicompentie?	Nee, dat kunnen wij niet aangeven.
163	Beschrijvend document	2,1	Kunt u bevestigen dat het scenario mogelijk is waarbij een inschrijver wel wordt opgenomen in de raamovereenkomst, maar gedurende de looptijd hiervan geen enkele nadere opdracht ontvangt?	Uw aanname is correct.
164	Bijlage 11	3,1	Is het toegestaan om bij een Nadere Offerteaanvraag in het kader van een minicompentie geanonimiseerde CV's aan te leveren, gezien het belang van privacybescherming van medewerkers en het feit dat ten tijde van inschrijving mogelijk nog niet vaststaat welke personen daadwerkelijk zullen worden ingezet?	1. Ja, het is toegestaan geanonimiseerde CV's aan te leveren; 2. Het is niet toegestaan om nog van te personen/CV's te veranderen, nadat Opdrachtnemer dit heeft meegenomen in zijn Nadere Offerteaanvraag.
165	ARBIT 20	63	Kunt u aangeven of het voorkomt dat remote pentesten op systemen in Caribisch Nederland (bijvoorbeeld Bonaire) uitgevoerd moeten worden tijdens de Nederlandse avondsuren, en of hier specifieke beschikbaarheidsuren aan verbonden zijn voor de opdrachtnemer?	Nee, dat is niet gebruikelijk. Het kan wel voorkomen dat hier bij hoge uitzondering eens sprake van kan zijn.
166	Bijlage 2	Eis 26	Is het benoemen van de CVSS-score bij bevindingen verplicht gesteld binnen de rapportage van de pentestresultaten, of betreft dit een aanbeveling waaraan de inschrijver vrij is invulling te geven?	Wat minimaal vereist is in de rapportage staat beschreven in eis 31. Eis 26 is een eis die van toepassing is wanneer Opdrachtnemer de pentest uitvoert.
167	Bijlage 2	Eis 25	Wordt een code review beschouwd als een afzonderlijke dienstverlening binnen de raamovereenkomst, of valt deze onder de scope van een white box pentest zoals bedoeld in de aanbestedingsdocumentatie?	De scope betreft enkel het uitvoeren van pentesten.
168	Beschrijvend document	4,1	Kunt u bevestigen dat het voorblad van de beantwoording op de subgunningscriteria niet worden meegerekend in het maximum van 7 pagina's zoals gesteld in de aanbestedingsdocumentatie?	Zie het antwoord op vraag 29.
169			In de concept Verwerkersovereenkomst ontbreken enkele ingevulde bepalingen. Mag bij inschrijving een geanoniseerde versie met op- of aanmerkingen worden aangeleverd, of is dit een vaststaand document?	Dit is een vaststaand document.
170	Bijlage 2	Eis 25	Wordt een code review beschouwd als een afzonderlijke dienstverlening binnen de raamovereenkomst, of valt deze onder de scope van een white box pentest zoals bedoeld in de aanbestedingsdocumentatie?	De scope betreft enkel het uitvoeren van pentesten.
171	Beschrijvend document	3,3	Kunt u bevestigen of voor iedere kerncompetentie afzonderlijk een referentieverklaring moet worden aangeleverd, ook wanneer één referentie aan meerdere competenties voldoet?	Indien Inschrijver met één referentie voldoet aan iedere kerncompetentie, dan hoeft Inschrijver maar één referentie in te vullen. Inschrijver dient echter wel in de omschrijving toe te lichten waaruit blijkt dat de referentieopdracht voldoet aan de gestelde eisen.
172	Beschrijvend document	4,1	Welke specifieke certificeringen of licenties worden minimaal vereist van de in te zetten pentester(s), naast de CEH-certificering, om te voldoen aan de kwaliteitsverwachting van de Opdrachtgever?	1. Voor de benodigde certificeringen verwijzen wij u naar 'Bijlage 2 - Conformiteitslijst Eisen v2'. 2. Opdrachtnemer dient te beschikken over de licenties bedoeld voor de tools die Opdrachtnemer nodig heeft om de Opdracht uit te voeren.
173	Beschrijvend document	4,1	Kunt u toelichten welke lesstof, onderwerpen of inhoudelijke invulling wordt verwacht bij het geven van een gastcollege aan het HBO Bonaire zoals bedoeld in Eis 16 van de Conformiteitslijst?	Zie het antwoord op vraag 17.
174			In de aanbestedingsdocumentatie worden tarieven zowel in EUR als in USD vermeld. Kunt u aangeven in welke valuta de inschrijver de tarieven formeel dient op te nemen?	Zie het antwoord op vraag 91.
175	Beschrijvend document	6,1	In de documenten wordt zowel verwezen naar communicatie via Tenderled als naar direct contact via e-mail met specifieke personen. Kunt u bevestigen welk kanaal als formeel en bindend moet worden beschouwd voor de afhandeling van vragen?	Communicatie dient via Tenderled te verlopen.
176	Bijlage 2	Eis 6	Eis 6 van de Conformiteitslijst vereist ISO 9001 of gelijkwaardig. Wordt een CCV-certificering ook als gelijkwaardig beschouwd, gezien de aard van de opdracht (uitvoering van alleen pentesten)?	In eis 6 staat beschreven wat wij als gelijkwaardig zien. Het is aan Inschrijver/Opdrachtnemer om aan te tonen dat hij aan datgene voldoet.
177	Beschrijvend document	4,1	In hoeverre is het van belang dat de inschrijver binnen de eigen organisatie invulling geeft aan inclusiviteit? Wordt dit aspect meegewogen in de beoordeling of gunning?	Nee, dat wordt niet meegewogen in de beoordeling of gunning.
178	Bijlage 2	Eis 10	In Eis 10 van de Conformiteitslijst wordt gesteld dat een geplande pentest tot twee weken van tevoren kosteloos mag worden verplaatst. Is het mogelijk deze termijn te verruimen naar drie weken, zodat opdrachtnemers meer ruimte krijgen in de inzetplanning?	We snappen uw vraag, maar kunnen daar niet mee akkoord gaan gezien omstandigheden op Bonaire snel kunnen veranderen.
179	Bijlage 2	Eis 31	In Bijlage 2 - Conformiteitslijst Eisen, Eis 31, wordt de naam 'Avans' genoemd. Dient dit RGV te zijn of betreft het bewust een verwijzing naar een andere entiteit?	Zie het antwoord op vraag 80.